

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про нову підозру та зміну раніше повідомленої підозри

м. Київ

«16» січня 2024 року

Старший слідчий 2 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України лейтенант юстиції Бугай Юлія Романівна, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 2202300000000566 від 07.06.2023 за фактом вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 110, ч. 5 ст. 27 ч. 3 ст. 110, ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 437 КК України, у зв'язку з наявністю достатніх доказів для зміни раніше повідомленої підозри та повідомлення про нову підозру особі у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись положеннями статтями 2, 36, 40, 42, 45, 276, 277, 278, 279 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Буласву Миколі Івановичу, 01 вересня 1949 року народження, громадянину РФ, уродженцю с. Козача Слобода Шацького району Рязанської області, РФ, працює заступником голови Центральної виборчої комісії РФ, останнє відоме місце перебування: РФ, м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок № 9

про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- **ч. 5 ст. 27 ч. 3 ст. 110 КК України**, тобто пособництво у вчиненні дій з метою зміни меж території або державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, які призвели до інших тяжких наслідків;

- **ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 437 КК України**, тобто пособництві у веденні агресивної війни.

24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі - ООН).

До складу ООН входять Україна, РФ та ще 49 країн - засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, всі Члени вказаної організації утримуються в їхніх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним з Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями від 21.12.1965 № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету; від 24.10.1970 № 2625 (XXV), що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; від 16.12.1970 № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), що містить Визначення агресії, встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1 - 5 Декларації Генеральної Асамблеї ООН від 14.12.1974 № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що свідченням акту агресії є:

- застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної та політичної незалежності іншої держави;
- застосування збройної сили державою першою в порушення Статуту ООН.

Будь-яка з наступних дій, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, що дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що мають настільки серйозний характер, що це рівнозначно наведеним вище актам.

Жодні міркування будь-якого характеру, з політичних, економічних, військових чи інших причин не можуть бути виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також в Заключному Акті наради з безпеки і співробітництва в Європі від 01.08.1975, який підписаний СРСР, правонаступником якого є РФ.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18.10.1907, яка вступила в дію 26.01.1910 та 07.03.1955 визнана СРСР, правонаступником якого є РФ, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього і недвозначного попередження, яке буде мати форму мотивованого оголошення війни або форму ультиматуму з умовним оголошенням війни. Стан війни повинен бути без уповільнення оповіщений нейтральним державам і буде мати для них дійсну силу лише після одержання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 року (далі - Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

24.08.1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканою.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язались утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав (далі - СНД) від 10.02.1995, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна і Російська Федерація,

держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного і зобов'язались виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язались не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних і інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць СНД; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна і Російська Федерація 31.05.1997 уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2, 3 зазначеного договору, сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів, а також будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Зважаючи на збройну агресію Російської Федерації проти України, що становить істотне порушення вказаного договору, з 1 квітня 2019 року його дію припинено Законом України "Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією" від 06.12.2018 2643-VIII. При цьому, припинення договору не впливає на права, зобов'язання чи правове становище України, що виникли в результаті його виконання до припинення дії, відповідно до статті 70 Віденської конвенції про право міжнародних договорів.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований Російською Федерацією 22.04.2004), території Автономної Республіки Крим, міста Севастополь, Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей відносяться до території України.

Статтями 1 - 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно статті 5 Конституції України, носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Відповідно до статей 132, 133 Конституції України територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, до складу України входять, зокрема, й Автономна Республіка Крим, місто Севастополь, Донецька, Луганська, Запорізька, Херсонська області.

Водночас, 22.02.2022 Президент РФ Путін В.В. направив до Ради Федерації звернення про використання збройних сил Російської Федерації за межами території РФ, яке було задоволено.

У подальшому 24.02.2022 Президент РФ Путін В.В. публічно оголосив про рішення розпочати повномасштабну військову агресію проти України.

Того ж дня, 24.02.2022, військовослужбовці ЗС РФ, з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом збройної агресії, із застосуванням ракетної, стрілецької, артилерійської, авіаційної та інших видів зброї незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, Запорізькій, Київській, Донецькій та Луганській областях, здійснивши збройний напад на державні органи влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення для держави і у такий спосіб здійснили тимчасову окупацію частини території України.

З метою протидії збройній агресії 24.02.2022 Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» через військову агресію РФ проти України, на підставі пропозицій Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено в Україні воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб. Зазначений Указ затверджений, прийнятим Верховною Радою України Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ.

У подальшому 15.03.2022 Законом України затверджено Указ Президента України від 14.03.2022 № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким передбачено його продовження з 05 години 30 хвилин 26.03.2022 строком на 30 діб.

21.04.2022 Законом України затверджено Указ Президента України від 18.04.2022 № 259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 25.04.2022 строком на 30 діб.

22.05.2022 Законом України затверджено Указ Президента України від 17.05.2022 №341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким передбачено його продовження з 05 години 30 хвилин 25.05.2022 строком на 90 діб.

15.08.2022 Законом України затверджено Указ Президента України від

12.08.2022 №573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 23.08.2022 строком на 90 діб.

16.11.2022 Законом України затверджено Указ Президента України від 07.11.2022 №757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 21.11.2022 року строком на 90 діб.

07.02.2023 Законом України затверджено Указ Президента України від 06.02.2023 № № 58/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 19.02.2023 року строком на 90 діб.

02.05.2023 Законом України затверджено Указ Президента України від 01.05.2023 № 254/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 20.05.2023 року строком на 90 діб.

27.07.2023 Законом України затверджено Указ Президента України від 26.07.2023 №451/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 18.08.2023 року строком на 90 діб.

08.11.2023 Законом України затверджено Указ Президента України від 06.11.2023 №734/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено його з 05 години 30 хвилин 16.11.2023 року строком на 90 діб.

Таким чином, у період з 05 години 30 хвилин 24.02.2022 по теперішній час на всій території України введено та діє правовий режим воєнного стану, що пов'язано із розв'язанням РФ військової агресії проти України та повномасштабних бойових дій на території України.

При цьому, голова Центральної виборчої комісії РФ Памфілова Е.О., заступник голови Центральної виборчої комісії РФ Булаєв М.І., секретар Центральної виборчої комісії РФ Бударіна Н.О., а також члени Центральної виборчої комісії РФ Андрєєв П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзєєв Б.С. діючи умисно, за попередньою змовою між собою та представниками вищого військово-політичного керівництва РФ, добровільно виконуючи відведену їм роль пособників у реалізації спільного злочинного плану, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій та передбачаючи можливість у результаті їх вчинення настання суспільно-небезпечних наслідків і бажаючи їх настання, розуміючи, що сприяють порушенню іншими співучасниками, встановленого Декларацією про державний суверенітет України від 16.07.1990, статтями 1, 2, 5, 68, 73, 132-134 Конституції України суверенітету і територіальної цілісності України, всупереч частини 4 статті 2 Статуту ООН від 26.06.1945, пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в СНД від 10.02.1995, Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 тощо, з метою зміни меж території та державного кордону України, встановлення контролю Російської Федерації над окупованими територіями, у невстановлений досудовим слідством час, але не пізніше 23.09.2022, знаходячись на території РФ, зокрема у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок № 9, діючи

умисно, переслідуючи мету сприяння вчиненню представниками вищого військово-політичного керівництва РФ, відносно яких здійснюється досудове розслідування в окремих кримінальних провадженнях, зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинили зазначений особливо тяжкий злочин проти основ національної безпеки України за наступних обставин.

Так, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О. заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О., а також інші члени ЦВК РФ, Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеев Б.С., усвідомлюючи факт тимчасової окупації частини території України збройними формуваннями держави-агресора, збройну агресію Російської Федерації проти України, знаходячись на території Російської Федерації, зокрема у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок №9, починаючи з 24.02.2022, усували перешкоди спрямовані на захист територіальної цілісності та недоторканості України, при цьому легалізуючи дії президента Російської Федерації Путіна В.В. шляхом інформаційного наповнення та ведення офіційних сторінок ЦВК РФ, сприяння «центральної виборчій комісії ДНР», «центральної виборчій комісії ЛНР», «виборчій комісії Запорізької області», «виборчій комісії Херсонської області», в організації виборчих дільниць «референдуму» на території РФ для мешканців, які виїхали з території України.

Зокрема, 22.07.2022 указом «голови військово-цивільної адміністрації Херсонської області» Сальда В.В., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження, створено незаконний орган влади на тимчасово окупованій території Херсонської області - «виборчу комісію Херсонської області».

20.09.2022 Сальдо В.В. оголосив про вжиття органами окупаційної влади Херсонської області заходів із організації проведення незаконного «референдуму» про входження Херсонської області до складу Російської Федерації.

26.07.2022 указом № 165-р «голови військово-цивільної адміністрації Запорізької області» Балицьким Є.В., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження, створено незаконний орган влади на тимчасово окупованій території Запорізької області - «виборчу комісію Запорізької області».

08.08.2022 Балицький Є.В. підписав розпорядження №195-р «Про підготовку організації проведення референдуму виборчою комісією Запорізької області», відповідно до якого доручив «виборчій комісії Запорізької області» опрацювати та надати його окупаційній адміністрації пропозиції по організаційному, матеріально-технічному та іншому забезпеченню заходів з підготовки до проведення референдуму про входження Запорізької області до складу Російської Федерації.

20.09.2022 так званою «народною радою ДНР» прийнято «Закон «Про референдум Донецької Народної Республіки з питання входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкту РФ», який підписаний «головою ДНР» Пушилїним Д.В., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження.

Того ж дня, 20.09.2022 «народною радою ЛНР» прийнято так званий Закон «Про референдум Луганської Народної Республіки з питання входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкту РФ», який підписаний т. зв. «головою ЛНР» Пасечником Л.І., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження.

У подальшому «центральною виборчою комісією ДНР», «центральною виборчою комісією ЛНР», «виборчою комісією Запорізької області», «виборчою комісією Херсонської області», стосовно голів та членів яких здійснюється розслідування в інших кримінальних провадженнях, організовано за активної участі ЦВК РФ процес проведення зазначених «референдумів» на усіх тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей та на так званих «закордонних дільницях» - на території РФ, який фактично розпочався о 08 годині 00 хвилин 23.09.2022 та закінчився 27.09.2022 о 20 годині 00 хвилин.

Відповідно до Резолюції ПАРЄ від 12.10.2016 № 2133 (2016), «ДНР» та «ЛНР» створені і підтримуються, а також перебувають під ефективним контролем Російської Федерації, не мають жодної легітимності ані за правом України, ані за міжнародним правом.

Відповідно до статті 72 Конституції всеукраїнський референдум призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених цією Конституцією. Всеукраїнський референдум проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

В Україні з 24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України діє правовий режим воєнного стану, в умовах якого положеннями частини першої статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та статті 20 Виборчого кодексу України заборонено проведення будь-яких виборів.

Крім того, відповідно до статті 20 Закону України «Про всеукраїнський референдум» №1135-IX від 26.01.2021 у разі введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях призначення (проголошення) та проведення всеукраїнського референдуму забороняється.

Процес всеукраїнського референдуму припиняється з дня набрання чинності указом Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях. Не пізніше наступного дня після набрання чинності відповідним указом Президента України Центральна виборча

комісія визначає порядок завершення процедур всеукраїнського референдуму, які були розпочаті в межах відповідного процесу референдуму.

Процес всеукраїнського референдуму, припинений у зв'язку з введенням воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях, розпочинається спочатку через 30 днів з моменту припинення чи скасування воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях. Центральна виборча комісія оголошує про початок процесу всеукраїнського референдуму на своєму офіційному веб-сайті не пізніш як через 20 днів з моменту припинення чи скасування воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях.

Також, відповідно до положень ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 (в редакції від 07.05.2022, далі за текстом - Закон №1207-VII), тимчасово окупована Російською Федерацією територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація РФ територій України, визначених частиною першою статті 3 Закону № 1207-VII, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для РФ жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ, міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території.

Відповідно до ст. 42 Положення про закони і звичаї війни на суходолі IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, ратифікованої Україною 24.08.1991, територія визнається окупованою якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника. Окупація поширюється лише на ту територію, де така влада встановлена і здатна виконувати свої функції.

У період з 24.02.2022 по теперішній час частину територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей захоплено військовослужбовцями ЗС РФ і вона знаходиться під тимчасовою окупацією держави-агресора, як це визначено Переліком територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), затвердженим наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309.

Після цього, представники вищого військово-політичного керівництва РФ продовжили реалізацію спільного злочинного плану, спрямованого на порушення територіальної цілісності України шляхом окупації та анексії частин територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, з метою, в т.ч виправдовувати ведення агресивної війни проти України.

Указом президента Російської Федерації Путіна В.В. «О членах Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» №156 від 19.03.2021 Памфілову Е.О. та Бударіну Н.О. призначено членом ЦВК РФ.

Постановою ЦВК РФ №1/3-8 від 29.03.2021 Памфілова Е.О., 12.09.1953 р.н. обрана відповідно до регламенту ЦВК РФ головою комісії, на яку відповідно до її функціональних обов'язків як голови ЦВК РФ серед іншого покладається організація у межах повноважень ЦВК РФ виборчого процесу та взаємодія з виборчими комісіями суб'єктів Російської Федерації.

Постановою ЦВК РФ №1/7-8 від 29.03.2021 Бударіна Н.О., 24.07.1980 р.н. обрана відповідно до регламенту ЦВК РФ секретарем комісії, на яку відповідно до ст. 15 Регламенту ЦВК РФ покладено обов'язки, серед яких, підписання постанов комісії, витягів із протоколів засідань комісії, координація роботи з доведення рішень та інших матеріалів комісії до членів комісії, виборчих комісій, комісій референдуму, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ та організацій, посадових осіб, громадських об'єднань, засобів масової інформації, координація організації **роботи з інформаційного наповнення та функціонування офіційного сайту комісії.**

17.02.2021 постановою Ради Федерації Федеральних зборів РФ «Про призначення Булаєва Миколи Івановича членом центральної виборчої комісії Російської Федерації» №25- СФ Булаєва М.І. призначено членом ЦВК РФ.

Відповідно до ст. 10, 11 регламенту ЦВК РФ заступник голови комісії обирається на її першому засіданні з числа членів Комісії з правом вирішального голосу таємним голосуванням з використанням бюлетенів для голосування. Голова, заступник голови та секретар комісії працюють у Комісії на постійній (штатній) основі. Обраним на посаду заступника голови комісії вважається кандидат, який одержав у результаті таємного голосування більше половини голосів від встановленої кількості членів комісії.

Постановою ЦВК РФ №1/6-8 від 29.03.2021 Булаєв М.І., 01.09.1949 р.н. обраний відповідно до Регламенту ЦВК РФ заступником голови комісії, на якого відповідно до його функціональних обов'язків як заступника голови ЦВК РФ покладаються обов'язки, а саме заміщати голову комісії за його відсутності, за дорученням голови комісії скликати та вести засідання комісії, координувати роботу, пов'язану з проведенням виборів до органів державної влади суб'єктів Російської Федерації, органів місцевого самоврядування, референдумів суб'єктів Російської Федерації, місцевих референдумів, проведенням голосування щодо відкликання осіб, які обираються безпосередньо громадянами, голосування з питань зміни меж муніципальної освіти, перетворення муніципальної освіти, а також із формуванням виборчих комісій, комісій референдуму та організацією їх діяльності, взаємодією виборчих комісій. комісій референдуму з органами державної влади суб'єктів Російської Федерації та політичними партіями та інше.

Крім того, Булаєв М.І. як заступник голови ЦВК РФ відповідав за координацію роботи з формування виборчих комісій суб'єктів Російської Федерації, формування територіальних виборчих комісій федеральних територій, формування територіальних комісій для керівництва діяльністю дільничних комісій, сформованих на виборчих дільницях, дільницях

референдуму, утворених за межами території Російської Федерації, формування спеціальних територіальних комісій для забезпечення проведення дистанційного електронного голосування, взаємодію з державними органами з питань перевірки достовірності відомостей про кандидатів, організація контролю за дотриманням виборчих прав та права на участь у референдумі окремих категорій громадян: військовослужбовців, співробітників правоохоронних органів, громадян, щодо яких обрано запобіжний захід, що виключає можливість відвідування приміщення для голосування, осіб з обмеженими можливостями здоров'я, громадян, які проживають у віддалених та важкодоступних місцевостях, а також тих, що знаходяться або проживають за межами території Російської Федерації, здійснення заходів щодо організації державної системи реєстрації (обліку) виборців, учасників референдуму та єдиного порядку встановлення підсумків голосування, визначення результатів виборів, референдуму, розміщення даних ДАС «Вибори» в інформаційно-телекомунікаційній мережі «Інтернет», збільшення кількості виборчих дільниць, дільниць референдуму, організацію системи фінансування виборів та референдумів, діяльності центральної виборчої комісії Російської Федерації, підвідомчих ЦВК РФ організацій, виборчих комісій суб'єктів Російської Федерації, інших виборчих комісій, експлуатації та розвитку засобів автоматизації, навчання організаторів виборів виборців, інформування виборців, учасників референдуму, розподіл виділених із федерального бюджету на ці цілі коштів і контролю над їх цільовим використанням, встановлення нормативів, відповідно з якими виготовляються виборчі документи, документи, пов'язані з підготовкою та проведенням референдуму, організація виготовлення зазначених документів, у тому числі бюлетенів, спеціальних знаків (марок), відкріпних посвідчень, організація їх доставки, зберігання та передачі до архіву.

17.02.2021 постановою Державної Думи Федеральних Зборів РФ «О назначении членов Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» №9858-7 ТД призначені на посаду члена Центральної виборчої комісії Російської Федерації Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С.

17.02.2021 постановою Ради Федерації Федеральних зборів РФ №29-СФ «О назначении Эбзеева Бориса Сафаровича членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации», №28-СФ «О назначении Шевченко Евгения Александровича членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации», №27-СФ «О назначении Хаймурзиной Эльмиры Абдулбариевны членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации», №26-СФ «О назначении Маркиной Людмилы Леонидовны членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» Ебзеев Б.С., Шевченко Є.А., Хаймурзіна Е.А. та Маркіна Л.Л. призначені на посаду члена Центральної виборчої комісії Російської Федерації відповідно.

19.03.2021 указом президента Російської Федерації Путіна В.В. «О членах Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» №156 Андреев П.В., Борисов І.Б., Шутов А.Ю. призначені на посаду члена Центральної виборчої комісії Російської Федерації.

Відповідно до статті 21 розділу IV Федерального закону №67-ФЗ від 12.06.2022 «Про основні гарантії виборчих прав та права на участь у референдумі громадян Російської Федерації» (далі – Закон) Центральна виборча комісія Російської Федерації є федеральним державним органом, **що організовує підготовку та проведення виборів, референдумів у Російській Федерації**, відповідно до компетенції, встановленої цим Федеральним законом, іншими федеральними законами.

Центральна виборча комісія Російської Федерації діє постійно і є юридичною особою.

Строк повноважень ЦВК РФ складає 5 років.

Центральна виборча комісія Російської Федерації складається із 15 членів. П'ять членів Центральної виборчої комісії Російської Федерації призначаються Державною Думою Федеральних Зборів Російської Федерації у складі кандидатур, запропонованих фракціями, іншими депутатськими об'єднаннями у Державній Думі Федеральних Зборів Російської Федерації, і навіть депутатами Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації. При цьому від одного депутатського об'єднання у Державній Думі Федеральних Зборів Російської Федерації може бути призначено не більше одного представника. П'ять членів Центральної виборчої комісії Російської Федерації призначаються Радою Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації з числа кандидатур, запропонованих законодавчими органами суб'єктів Російської Федерації та вищими посадовими особами суб'єктів Російської Федерації. П'ять членів Центральної виборчої комісії Російської Федерації призначаються Президентом Російської Федерації.

Члени Центральної виборчої комісії Російської Федерації організовують роботу по коректним напрямкам її діяльності, відповідно до Регламенту ЦВК РФ, і несуть відповідальність за результати роботи за цими напрямками.

Центральна виборча комісія Російської Федерації є виборчої комісією, яка організовує вибори у федеральні органи державної влади, а також комісією референдума, яка організує референдум Російської Федерації.

Згідно пункту 12 статті 21 вказаного Закону Центральна виборча комісія Російської Федерації спільно з виборчими комісіями суб'єктів Російської Федерації у взаємодії з федеральними органами виконавчої влади, органами виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації, органами місцевого самоврядування та посадовими особами органів місцевого самоврядування організує державну систему реєстрації (обліку) виборців, учасників референдуму та бере участь у здійсненні реєстрації (обліку) виборців, учасників референдуму, у тому числі формує та веде реєстр виборців, учасників референдуму.

Згідно Регламенту ЦВК РФ (далі – Регламент), затвердженого постановою ЦВК РФ №7/46-II від 28.06.1995, діяльність комісії здійснюється на основі колегіальності, вільного, відкритого та голосного обговорення та вирішення питань, що входять до її компетенції. Комісія складається з 15 членів з правом вирішального голосу, які призначаються палатами федеральних зборів Російської Федерації та президентом Російської Федерації відповідно до

федерального закону «Про основні гарантії виборчих прав та права на участь у референдумі громадян російської федерації» (далі – Федеральний закон). Термін повноважень Комісії – п'ять років.

Відповідно до вимог статті 6 Регламенту рішення та інші акти комісії, прийняті в межах компетенції, обов'язкові для федеральних органів виконавчої влади, органів виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації, державних установ тощо.

Рішення та інші акти Комісії не підлягають державній реєстрації.

Статтею 8 Регламенту встановлено що місце постійного знаходження Комісії – Російська Федерація, місто Москва, Великий Черкаський провулок, будинок 9.

Засідання Комісії проводяться, як правило, за місцем її постійного знаходження.

Розподіл обов'язків членів Комісії із правом вирішального голосу за напрямками діяльності Комісії здійснюється рішенням Комісії, яке оформлюється постановою.

Згідно зі статтею 41 Регламенту всі рішення комісії приймаються на її засіданнях відкритим та таємним голосуванням.

Комісія приймає рішення з питань, віднесеним в її компетенції федеральними конституційними законами, федеральними законами.

З метою пособництва у реалізації злочинного плану військово-політичного керівництва РФ Памфілова Е.О. спільно з Булаєвим М.І., Бударіною Н.О., Андреевим П.В., Маркіною Л.Л., Мазуревським К.С., Лопатіним А.І., Шевченком Є.О. а також іншими членами ЦВК РФ, поза межами своїх службових повноважень, передбачених законодавством РФ та відомчими нормативними актами, використовуючи офіційний канал у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням t.me/cikrossii, забезпечували розміщення інформації про сприяння у проведенні «референдумів щодо входження Донецької та Луганської народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації», які проводились з 23 по 27 вересня 2022 року, а також відеоролики, у яких відображено процес голосування на «референдумах» на тимчасово окупованих територіях України.

Зокрема, 20.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2133> розміщено публікацію із коментарями заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І. щодо «референдумів», які проводились на тимчасово окупованій території України у вересні 2022 року, пряма цитата наступного змісту (рос.): *«Николай Булаев: ЦИК России окажет содействие избирательным комиссиям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в организации избирательных участков на территории Российской Федерации для жителей, которые были вынуждены уехать с территории Украины и Донбасса.*

У граждан должна быть возможность проголосовать, и мы такую возможность нашим коллегам поможем создать», - отметил заместитель Председателя Центризбиркома».

Крім цього, на офіційному російському інтернет-виданні «ВЕСТИРУ» за посиланням: <https://www.vesti.ru/article/2950601> заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І. зазначив, пряма цитата наступного змісту (рос.):

«Заместитель ЦИК РФ Николай Булаев заявил, что Центральная избирательная комиссия России давно взаимодействует с избирательными комиссиями ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей. Она приносит свои плоды и эффективна. Николай Булаев подчеркнул, что ЦИК РФ обменивается опытом, консультирует избирательные комиссии ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей. "Наше плечо рядом", – добавил Булаев.

ЦИК России поможет избирательным комиссиям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в организации избирательных участков на территории РФ для жителей, которые были вынуждены уехать, сообщает РИА Новости.

Как отметил Николай Булаев, у "людей, вынужденных уехать с территории Украины, должна быть возможность проголосовать, и мы такую возможность нашим коллегам поможем создать".

Организация дистанционного электронного голосования на российской федеральной платформе на референдумах в ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях невозможна, поскольку для этого нужна регистрация на портале госуслуг, которая есть только у граждан РФ.

Общественные палаты ДНР и ЛНР в понедельник обратились к главам республик Денису Пушилину и Леониду Пасечнику с инициативой немедленно провести референдум о вхождении в состав РФ. Во вторник Общественный совет Херсонской области обратился к главе региона с таким же предложением. Позже с просьбой как можно скорее провести референдум о присоединении к России обратились и к главе администрации Запорожской области Евгению Балицкому. Такое заявление поступило от председателя движения "Мы вместе с Россией" Владимира Рогова и других членов движения».

Також 20.09.2022 на офіційному російському інтернет-виданні «РИА Новости» за посиланням: <https://ria.ru/amp/20220920/referendumy-1818247380.html> розміщена пряма цитата заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І. наступного змісту (рос.): *«Сотни тысяч избирателей, находящиеся вынужденно в России, имеют желание проголосовать на референдумах по вхождению в состав России ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях, заявил заместитель председателя Центральной избирательной комиссии РФ Николай Булаев.*

«Это немалое число граждан, сегодня находятся на территории России, вынуждено уехав со своего места, где они прожили всю жизнь, есть разные оценки, называются и от 2,9 миллиона человек, есть цифры, которые говорят о том, сколько граждан получило материальную поддержку на территории России - это около 900 тысяч граждан, мы считаем, что сегодня желание проголосовать изъявляют сотни тысяч избирателей», - заявил Булаев в эфире телеканала «Россия 24».

Общественные палаты ДНР и ЛНР в понедельник обратились к главам республик Денису Пушилину и Леониду Пасечнику с инициативой немедленно провести референдум о вхождении в состав РФ. Во вторник Общественный совет Херсонской области обратился к главе региона с таким же

предложением. Позже с просьбой как можно скорее провести референдум о присоединении к России обратились и к главе администрации Запорожской области Евгению Балицкому, такое заявление поступило от председателя движения «Мы вместе с Россией» Владимира Рогова и других членов движения».

Крім того, 20.09.2022 на наступному офіційному російському інтернет-виданні «ТАСС» за посиланням: <https://tass.ru/politika/15809791> розміщена пряма цитата заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І. наступного змісту (рос.): «Наблюдатели от Центризбиркома России смогут присутствовать при проведении референдумов в ДНР и ЛНР по вопросу о вхождении республик в состав РФ. Об этом во вторник сообщил ТАСС зампреда Центризбиркома РФ Николай Булаев.

«Что касается наблюдателей, я думаю, что наблюдатели из России, в том числе от Центральной избирательной комиссии, могут принять участие при проведении референдумов. Это обычная практика», - сказал он. **Булаев отметил, что ЦИК РФ всегда помогал и консультировал коллег из республик.** «Мы обменивались опытом по нашей работе. Были большие семинары», - пояснил он.

Как заявил Булаев, предоставлять ДНР и ЛНР российскую систему ДЭГ для референдумов было бы неправильно, так как это собственность другого государства.

«Я не думаю, что это было бы правильно в нынешней ситуации и вообще во взаимоотношениях стран. В данном случае ЛНР, ДНР - два государства, которые признаны РФ, использование для голосования ДЭГ, которая является собственностью другого государства, - я такой практики не знаю», - сказал он. Он отметил, что ДЭГ - сложная система. «Есть понятие регистр избирателей. Любой человек не может просто зайти и проголосовать. Там есть очень серьезная степень аутентификации. Она работает только на российских граждан, которые имеют подтвержденную запись на портале госуслуг», - подчеркнул Булаев. «Мне кажется, что будут применены традиционные формы голосования с бумажными бюллетенями», - заключил он.

Ранее во вторник председатель Народного совета Луганской Народной Республики Денис Мирошниченко сообщил, что референдум о вхождении ЛНР в состав России состоится с 23 по 27 сентября. Позднее глава Донецкой Народной Республики Денис Пушилин объявил о том, что референдум о вхождении ДНР в состав РФ пройдет в те же сроки. Референдум о вхождении Херсонской области в состав России также пройдет с 23 по 27 сентября, в Запорожской области дата голосования пока не назначена».

22.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2137> розміщено публікацію із прямою мовою голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. та її звернення до «виборчих комісій» на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей та про важливість проведення голосування на «референдумі», наступного змісту (рос.):

«Элла Памфилова: Избирательным комиссиям Донецкой Народной Республики, Луганской Народной Республики, Запорожской области, Херсонской области.

Дорогие, глубокоуважаемые коллеги, наши братья и сестры!

Прямо сейчас мы вместе с Вами переживаем один из самых важных моментов не только в нашей жизни, но и в истории. Уже с завтрашнего дня жители Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей смогут проголосовать на референдумах, которые определяют, каким будет Наше будущее!

Я не понаслышке знаю о том, как шла подготовка к референдумам, потому что мы встречались, общались, учились друг у друга. Нередко - со слезами на глазах....

Знаю - Вам невыносимо тяжело, на вашу долю выпали, казалось бы, непосильные испытания. Но, несмотря ни на что, Вы уверенно идете по пути их преодоления. В ваших глазах нет страха, а только уверенность в завтрашнем дне, и преклоняюсь перед вашей храбростью и целеустремлённостью!

Избирательным комиссиям на вашей родной земле предстоит провести голосование в сложнейших условиях, когда прогнившая «элита» русофобского Запада пытается заткнуть вам рты, убедить мир в том, что Вас не существует. И чем сильнее они стараются, тем очевиднее, что сделать этого не получится.

*По вашему приглашению мы направили **представителей российской избирательной системы для наблюдения за голосованием в Донецкой и Луганской народных республиках, Запорожской и Херсонской областях.***

Что касается ваших земляков, оказавшихся волею судеб в России, то ЦИК России и наши коллеги в регионах окажут все необходимое содействие, чтобы каждый из них также смог проголосовать.

От всей души желаю Вам успешного проведения голосования! Вы проделали невероятную, огромную работу, остался лишь один, но решающий шаг.

Берегите себя! За Вами - Правда! За Вами - ПОБЕДА!».

При цьому, 22.09.2022 на російському інтернет-виданні «МКРУ Тамбов» за посиланням: <https://tambov.mk.ru/social/2022/09/22/izbirkom-tambovskoy-oblasti-organizuet-izbiratelnye-uchastki-dlya-referenduma-o-vkhozhdennii-dnr-lnr-zaporozhskoy-i-khersonskoy-oblastey-v-sostav-rf.html> розміщено публікацію про створення на території РФ виборчих дільниць для голосування на «референдумі щодо входження Донецької та Луганської народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації» у період з 23-27.09.2022: «Избирком Тамбовской области организует избирательные участки для референдума о вхождении ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в состав РФ. Избирательная комиссия Тамбовской области окажет содействие избирательным комиссиям Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей в организации участков для голосования их граждан, которые сейчас находятся в 12 пунктах временного пребывания беженцев из Украины на территории региона. Избирком организует помещения для голосования, оборудует стационарными и переносными урнами, мобильными ширмами и сейф-пакетами для хранения документации. По

вопросу референдума открыта «горячая линия» избирательной комиссии Тамбовской области: 8 (4752) 71-26-91.»

Також, 22.09.2022 у російському інтернет-виданні «ДОН-24» опубліковано інформацію щодо створення на території РФ виборчих дільниць для голосування на «референдумі щодо входження Донецької та Луганської народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації» у період з 23-27.09.2022 за наступним посиланням: <https://don24.ru/rubric/politika/dlya-uchastnikov-referenduma-na-donu-otkroyut-135-izbiratelnyh-uchastkov.html>, де зазначено: *«Ростовская область, 22 сентября 2022. DON24.RU. В Ростовской области для участников референдума будут работать 135 участков. С 23 по 27 сентября голосовать за присоединение к России будут жители Донецкой и Луганской народных республик, а также Запорожской и Херсонской областей. Граждане, которые сейчас находятся на территории донского края, также смогут выразить свою позицию, сообщает региональная Избирательная комиссия. «Проведением голосования занимаются участковые избирательные комиссии референдумов соответствующих областей. В донском регионе содействие участковым комиссиям окажет Избирательная комиссия Ростовской области, - пишет источник. На Дону с 23 по 26 сентября голосование проведут вне помещений для голосования, а 27-го числа - в помещениях. С 23 по 26 число проголосовать можно будет с 10:00 до 18:00, а 27 числа - с 10:00 до 16:00.»*

У подальшому, 26.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2256> розміщено наступну публікацію із прямою мовою голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. та її звернення до жителів тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської Запорізької та Херсонської областей стосовно проведення референдумів на вказаних територіях наступного змісту (рос.): *«Элла Памфилова: «Для нас очень важно отдать дань храбрости жителям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей, за то, что они, не боясь разного рода угроз со стороны нацистского руководства Украины, не боясь инициированных этим руководством обстрелов мирных людей, включая детей - твёрдо и мужественно идут к своей выстраданной мечте.*

Со своей стороны, избирательная система России не могла остаться равнодушной и не откликнуться на обращения своих коллег с освобожденных республик и областей: в рамках своей компетенции мы оказываем все необходимое содействие избирательным комиссиям этих республик и областей при проведении референдумов!».

Надалі, 27.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2289> опублікована наступна публікація з прямою цитатою Памфілової Е.О. як голови ЦВК РФ наступного змісту (рос.):

«Элла Памфилова посетила единый центр сбора данных зарубежных ТИК, расположенных на территории Российской Федерации.

«Я хочу поблагодарить международных наблюдателей, которые приехали в ДНР, ЛНР, Запорожскую и Херсонскую области несмотря на все препоны со стороны Запада. Надо иметь мужество, чтобы приехать и самостоятельно

услышать людей из этих территорий, посмотреть им в глаза, понять, что на самом деле происходит. Более того, донести правду об увиденном до своих соотечественников.

И вот вы видите перевернутый наизнанку западный мир, когда из иностранных наемников, фактически патологических убийц, делают героев. А наблюдателей, которые просто хотят знать правду - что происходит на самом деле и рассказать об этом - подвергают разного рода дискриминации.

Какой-то абсурдный, перевернутый мир.

Напоследок хочу обратиться к жителям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей - главное, что мы вместе и за нами огромная страна - Россия. И я уверена, что Победа будет за нами!».

28.09.2022 у російському інтернет-виданні «РБК» опублікована інформація щодо створення на території РФ виборчих дільниць для голосування на т.зв. референдумі у період з 23-27.09.2022 за посиланням: <https://www.rbc.ru/politics/28/09/2022/6332fded9a794742db2baab8>, де зазначено: **«Избирательные участки для голосования жителей ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей были открыты в 84 российских регионах, действовало около 600 участков, сообщила ЦИК России. Больше всего их было открыто на юге России. Зампред ЦИК Николай Булаев заявлял о «сотнях тысяч человек», которые вынужденно находятся в России и желают проголосовать. Всего с февраля в Россию из зоны военной операции прибыли более 4 млн человек, отмечала омбудсмен Татьяна Москалькова.**

На избирательном участке нужно было предъявить паспорт или другой документ, удостоверяющий личность и подтверждающий проживание на территории одной из республик или областей. Жители Херсонской области, потерявшие документы, голосовали по ксерокопии удостоверения личности, если они включены в списки избирателей, а граждане без документов могли привести свидетелей, которые подтвердили бы проживание голосующего на территории, поясняла глава местного ЦИК Марина Захарова.

Значительная часть голосующих вносилась в списки дополнительно непосредственно на участках. «В частности, на участках, образованных за рубежом, списки составляются с нуля, то есть в них вносится каждый явившийся для голосования гражданин республики», - говорил глава ЦИК ДНР Владимир Высоцкий, добавляя, что часть голосующих было невозможно учесть изначально.»

Також 28.09.2022 на російському інтернет-виданні «РБК» опублікована інформація щодо створення на території РФ виборчих дільниць для голосування на «референдумі щодо входження Донецької та Луганської народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації» у період з 23-27.09.2022 за посиланням: <https://www.rbc.ru/politics/28/09/2022/6332fded9a794742db2baab8>, де зазначено: **«Избирательные участки для голосования жителей ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей были открыты в 84 российских регионах, действовало около 600 участков, сообщила ЦИК России. Больше всего их было открыто на юге России. Зампред ЦИК Николай Булаев заявлял о «сотнях тысяч человек», которые вынужденно находятся в России и желают**

проголосувать. Всего с февраля в Россию из зоны военной операции прибыли более 4 млн человек, отмечала омбудсмен Татьяна Москалькова.

На избирательном участке нужно было предъявить паспорт или другой документ, удостоверяющий личность и подтверждающий проживание на территории одной из республик или областей. Жители Херсонской области, потерявшие документы, голосовали по ксерокопии удостоверения личности, если они включены в списки избирателей, а граждане без документов могли привести свидетелей, которые подтвердили бы проживание голосующего на территории, поясняла глава местного ЦИК Марина Захарова.

Значительная часть голосующих вносилась в списки дополнительно непосредственно на участках. «В частности, на участках, образованных за рубежом, списки составляются с нуля, то есть в них вносится каждый явившийся для голосования гражданин республики, - говорил глава ЦИК ДНР Владимир Высоцкий, добавляя, что часть голосующих было невозможно учесть изначально.»

Незважаючи на незаконність організованих та проведених представниками влади РФ на окупованих частинах територій вищевказаних областей «референдумів» у період 23-27.09.2022, нелегітимність органів окупаційної влади, 30.09.2022 в м. Москва РФ Президентом РФ Путіним В.В. та самопроголошеними представниками так званої «влади» «ДНР», «ЛНР», Запорізької та Херсонської областей - Пушиліним Д.В, Пасечником Л.І., Балицьким Є.В. та Сальдом В.В. відповідно, підписано договори про прийняття до Російської Федерації та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів (далі - «Договори»):

- «Договір між Російською Федерацією і Донецькою Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- «Договір між Російською Федерацією і Луганською Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- «Договір між Російською Федерацією і Запорізькою областю про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- «Договір між Російською Федерацією і Херсонською областю про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта».

При цьому всі учасники злочинної змови було достовірно відомо, що відповідно до статті 133 Конституції України, Донецька, Луганська, Запорізька та Херсонська області входять до складу України, не є суб'єктами міжнародного права і тому не можуть бути сторонами міжнародних договорів.

Це суперечить Конституції України та основоположним нормам і принципам міжнародного права, викладеним у Статуті ООН, Статуті Ради Європи 1949 року, Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН

від 24.10.1970 та Заключному акті Наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 року.

Крім того, Памфілова Е.О., Бударіна Н.О. та Булаєв М.І., Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С. були обізнані, що на території України не проводився всеукраїнський референдум згідно з вимогами статті 73 Конституції України з вирішення питання щодо зміни меж території та державного кордону України шляхом відокремлення Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей від України.

Адже, виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Враховуючи викладене, правових підстав для проведення на окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, значна частина територій яких перебувала під контролем української влади, а більшість їх населення евакуювалась, 23-27.09.2022 «референдумів» фактично не було, а їх результати не мали жодного юридичного значення.

Крім того, враховуючи вимоги законодавства РФ, міжнародного права тощо, Памфілова Е.О., Бударіна Н.О., Булаєв М.І., Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С. не мали жодних підстав забезпечувати, в т.ч. інформаційно, а також іншим чином сприяти проведенню т.зв «референдумів» на тимчасово окупованих територіях України та території Російської Федерації.

Наступним етапом щодо реалізації злочинного плану представників вищого військово-політичного керівництва РФ було надання незаконним «Договорам» легітимності, тобто видимості юридичної сили, зокрема, шляхом визнання уявної міжнародної правосуб'єктності адміністративно-територіальних одиниць України - Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей.

Так, відповідно до статті 8 Федерального Конституційного закону «Про порядок прийняття в Російську Федерацію і утворення в її складі нового суб'єкта», єдиною умовою внесення до Державної Думи на ратифікацію міжнародного договору, що не вступив в силу, є визнання його Конституційним Судом (далі – КС) РФ таким, що відповідає Конституції РФ.

У період з 30.09.2022 по 02.10.2022, більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено, до КС РФ надійшли запити Президента РФ Путіна В.В. про перевірку відповідності Конституції РФ вищевказаних «Договорів» про прийняття «ДНР», «ЛНР», Запорізької та Херсонської областей до складу РФ (далі - Запити).

При цьому достовірно було відомо, що у сторін, які підписали «Договори», взагалі були відсутні відповідні повноваження на їх підписання.

Так, «Договори» було підписано, з однієї сторони, Президентом РФ Путіним В.В. та, з іншої сторони, - самопроголошеними представниками так званої «влади» окупованих територій України – Пушилїним Д.В. (від імені

«ДНР»), Пасечником Л.І. (від імені «ЛНР»), Сальдом В.В. (від імені Херсонської області) та Балицьким Є.В. (від імені Запорізької області).

Вищевказані особи не були у встановленому законом порядку наділені легітимними повноваженнями для підписання будь-яких юридично значущих документів та не могли виступати як представники держави Україна при підписанні «Договорів», а також не являлись суб'єктами міжнародних правовідносин.

Під час розгляду у судовому засіданні Запитів Президента РФ, судді КС РФ, здійснюючи перевірку конституційності «Договорів» були також достовірно обізнані про відсутність правосуб'єктності так званих «ДНР», «ЛНР», а також Запорізької і Херсонської областей України як держав в розумінні міжнародного права та існуючих міжнародних договорів.

Так, відповідно до статті 133 Конституції України, Донецька, Луганська, Запорізька та Херсонська області входять до складу України, не є суб'єктами міжнародного права і тому не можуть бути сторонами міжнародних договорів.

Це суперечить Конституції України та основоположним нормам і принципам міжнародного права, викладеним у Статуті ООН, Статуті Ради Європи 1949 року, Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 та Заключному акті Наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 року.

Враховуючи викладене, правових підстав для проведення на окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, значна частина територій яких перебувала під контролем української влади, а більшість їх населення евакуювалась, 23-27.09.2022 «референдумів» фактично не було, а їх результати не мали жодного юридичного значення.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна і Російська Федерація 31.05.1997 уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2, 3 зазначеного договору, сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів, а також будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Зважаючи на збройну агресію Російської Федерації проти України, що становить істотне порушення вказаного договору, з 1 квітня 2019 року його дію припинено Законом України "Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією" від 06.12.2018 №2643-VIII. При цьому, припинення договору не впливає на права,

зобов'язання чи правове становище України, що виникли в результаті його виконання до припинення дії, відповідно до статті 70 Віденської конвенції про право міжнародних договорів.

Території Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003, ратифікованого РФ 22.04.2004, відносяться до території України.

На момент розгляду у судових засіданнях КС РФ Запитів Президента РФ Путіна В.В. щодо перевірки відповідності Конституції РФ «Договорів», вищевказані міжнародні договори, ратифіковані РФ, не були денонсовані останньою, а тому були обов'язковими для їх дотримання та неухильного виконання.

Незважаючи на вищеперераховані очевидні факти, усвідомлюючи наявні прямі порушення норм міжнародного права та Конституції України при укладенні «Договору», КС РФ 02.10.2022 прийняв постанови:

- № 36-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Донецькою Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 37-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Луганською Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 38-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Запорізькою областю про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 39-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Херсонською областю про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта», якими безпідставно визнано незаконні «Договори» такими, що відповідають Конституції РФ.

У цей же день, 02.10.2022, вказані постанови опубліковано на «Офіційному інтернет-порталі правової інформації РФ» та вони набрали чинності.

У свою чергу представники вищого військово-політичного керівництва РФ, які діяли за попередньою змовою, в т.ч. з Головою та іншими членами ЦВК РФ, отримавши 02.10.2022 постанови КС РФ щодо відповідності Конституції РФ вищевказаних «Договорів», використали її як одну із основних підстав для звернення Президента РФ Путіна В.В. до Державної Думи РФ із законопроектами про ратифікацію «Договорів» та супутніх Федеральних конституційних законів, які, зокрема, передбачають зміни в Конституцію РФ.

Після цього 03-04.10.2022 Державною Думою Федеральних зборів РФ, розглянуто на засіданні наведені законопроекти Президента РФ Путіна В.В. з врахуванням наявності вищевказаних постанов КС РФ, обов'язкова наявність яких передбачена статтею 8 Федерального Конституційного закону «Про

порядок прийому до Російської Федерації та утворення у її складі нового суб'єкта Російської Федерації», 04.10.2022, прийнято наступні Федеральні закони:

- № 372-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Донецькою Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 373-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Луганською Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 374-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Запорізькою областю про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 375-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Херсонською областю про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта», а також супутні «Договорам» Федеральні конституційні закони РФ від 04.10.2022:

- № 5-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 6-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 7-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 8-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта».

04.10.2022 Рада Федерації Федеральних зборів РФ, врахувавши наявність постанов КС РФ від 02.10.2022 №№ 36-П, 37-П, 38-П, 39-П як обов'язкову підставу для ратифікації «Договорів», своїми постановами №№ 404-СФ, 405-СФ, 406-СФ, 407-СФ погодила ратифікацію вищевказаних «Договорів», а також постановами №№ 408-СФ, 409-СФ, 410-СФ, 411-СФ погодила прийняття вищевказаних Федеральних конституційних законів від 04.10.2022 №№ 5-ФКЗ, 6-ФКЗ, 7-ФКЗ, 8-ФКЗ.

05.10.2022 вищевказані Федеральні закони від 04.10.2022 №№ 372-ФЗ, 373-ФЗ, 374-ФЗ, 375-ФЗ та Федеральні конституційні закони від 04.10.2022 №№ 5-ФКЗ, 6-ФКЗ, 7-ФКЗ, 8-ФКЗ підписані Президентом РФ Путіним В.В., офіційно оприлюднені та набули чинності.

Таким чином, відбулась т. зв. «імплементация» у російське законодавство факту окупації РФ частини території України, а саме частин Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, яка відбулася шляхом прийняття Державною Думою РФ та Радою Федерації Федеральних Зборів РФ вказаних законів.

Незважаючи на вищеперераховані очевидні факти, усвідомлюючи наявні прямі порушення норм міжнародного права та Конституції України, всупереч наведеним вище вимогам Конституції та Федерального закону РФ, частини 4 статті 2 Статуту ООН від 26.06.1945, пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії

безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в СНД від 10.02.1995, Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 тощо, члени ЦВК РФ, зокрема, Памфілова Е.О., Бударіна Н.О., Булаєв М.І., Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., починаючи з 24.02.2022, перебуваючи у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок №9, усвідомлюючи існування численного ряду порушень при проведенні «референдумів» на територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, виконуючи відведену їм злочинну роль пособника у реалізації спільного злочинного плану щодо порушення територіальної цілісності та недоторканості України, діючи умисно, за попередньою змовою з представниками вищого військово-політичного керівництва РФ, розуміючи явну протиправність та злочинність власних дій, передбачаючи можливість у результаті їх вчинення настання тяжких наслідків та бажаючи їх настання, розуміючи, що вони сприяють порушенню іншими співучасниками злочину встановленого Декларацією про державний суверенітет України від 16.07.1990 року і статтями 1, 2, 5, 68, 73, 132-134 Конституції України суверенітету і територіальної цілісності України, з метою зміни меж території та державного кордону, встановлення контролю Російської Федерації над окупованою частиною території України, з метою усунення перешкод представникам вищого військово-політичного керівництва РФ в реалізації спільного злочинного плану стосовно **анексії** окупованих територій, забезпечили та активно сприяли, в т.ч. інформаційно, у період з 23.09.2022 по 27.09.2022 проведенню незаконних «референдумів» на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей та на так званих «закордонних дільницях» - на території РФ щодо питання входження вказаних територій до складу Російської Федерації.

Зазначеними протиправними діями **Булаєв М.І.** сприяв шляхом усунення перешкод представникам вищого військово-політичного керівництва Російської Федерації, вчиненню умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що призвело до тяжких наслідків у вигляді порушення територіальної цілісності України - окупації частини територій Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей, масового руйнування об'єктів цивільної інфраструктури країни, масових вбивств мирних мешканців та інших тяжких наслідків, пов'язаних із відкритою збройною агресією РФ проти України.

Своїми протиправними діями Булаєв Микола Іванович, 01 вересня 1949 року народження, вчинив пособництво в умисних діях, скоєних з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, представниками вищого військово-політичного керівництва Російської Федерації, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до настання тяжких наслідків, тобто кримінальне

правопорушення, передбачене частиною 5 статті 27 частиною 3 статті 110 Кримінального кодексу України.

Продовжуючи реалізацію спільного злочинного плану, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., діючи за попередньою змовою з вищим військово-політичним керівництвом РФ, усвідомлюючи, що своїми протиправними діями вони безпосередньо виконують чітко окреслену їм роль у досягненні спільного злочинного умислу, розуміючи суспільно-небезпечний та протиправний характер своїх злочинних дій, передбачаючи настання тяжких наслідків у вигляді зміни меж території та державного кордону України, окупації та анексії частини її території та бажаючи їх настання, усували перешкоди спрямовані на захист територіальної цілісності та недоторканості України, та надали засоби направлені на подальшу легітимізацію дій країни-агресора та її військово-політичного керівництва, в т.ч. надання, внаслідок ведення агресивної війни, анексії частини території України видимості доведеного факту, шляхом розповсюдження законів країни-агресора на тимчасово окупованих територіях України - Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, та начебто залучення місцевого населення до «виборів» у окупаційні органи влади, а також забезпечення проведення таких «виборів» у «Єдиний день голосування».

Так, 19.10.2022 президентом Російської Федерації Путіним В.В. на тимчасово окупованих РФ частинах Запорізької, Херсонської, Донецької та Луганських областей України з 20.10.2022 запроваджено режим воєнного стану.

Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., усвідомлюючи факт тимчасової окупації частини території України збройними формуваннями держави-агресора, збройну агресію Російської Федерації проти України, знаходячись на території Російської Федерації, зокрема у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок № 9, вчинили умисні дії та прийняли рішення, які легалізують дії президента Російської Федерації Путіна В.В. та вищого військово-політичного керівництва РФ щодо незаконної анексії частини території України (зміни території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України), організувавши та забезпечивши проведення «виборів» до окупаційних органів влади на тимчасово окупованих територіях України, а також федеральних законодавчих органів країни-агресора та фактичне визнання цих «виборів» такими, що відбулись.

Зокрема, Памфілова Е.О. спільно з Бударіною Н.О., Булаєвим М.І., Андреевим П.В., Маркіною Л.Л., Мазуревським К.С., Лопатіним А.І., Шевченком Є.О. та іншими членами ЦВК РФ виконуючи заздалегідь

обумовлені з вищим військово-політичним керівництвом країни-агресора злочинні дії, використовуючи офіційний канал у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням t.me/cikrossii забезпечили 24.11.2022 розміщення публікації за посиланням <https://t.me/cikrossii/2423> щодо початку навчальних заходів по **інтеграції** виборчих комітетів на тимчасово окупованих територіях України у виборчу систему РФ та участі у вказаних заходах (рос.):

«Элла Памфилова открыла серию обучающих мероприятий по интеграции избиркомов ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в избирательную систему России:

«Низкий Вам всем поклон за вклад каждого из Вас и ваших коллег в проведение референдумов и в становление избирательных систем ваших родных регионов!

Сколько мужества, стойкости и терпения надо было Вам проявить, чтобы пройти этот тяжёлый путь!

Конечно, нам вместе с Вами ещё предстоит решить множество серьёзных проблем, но я уверена, что самый сложный и трудный рубеж уже преодолен. Даже не сомневаюсь, что не за горами серьёзнейший перелом, который приведёт к качественным переменам, направленным на развитие успешной, безопасной благополучной жизни в единой, сильной, процветающей России!

Мы не раз встречались с Вами, учились друг у друга. Сколько слёз было пролито вместе, сколько пережито и переговорено! Я надеюсь, что скоро мы увидимся и в очном формате обсудим нашу дальнейшую работу, ведь уже в следующем году предстоят выборы в ваших субъектах».

У подальшому, 08.12.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/2450>, розміщено інформацію щодо початку всеросійської наради з представниками виборчих комісій та наведено пряму мову Памфілової Е.О. наступного змісту (рос.):

«В ЦИК России началось Всероссийское совещание с председателями избирательных комиссий

Элла Памфилова:

«Впервые - и это исторический факт - мы собрались сегодня в таком прекрасном составе. Теперь у нас не 85, а 89 субъектов Российской Федерации. К нам присоединились председатели избирательных комиссий Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей.

***Давайте вспомним, в какие немыслимые сроки была проведена титаническая, героическая работа по организации народных референдумов, подтвердивших решение людей строить свою жизнь в составе России.** Несмотря ни на какие вопли, угрозы, обстрелы, бесчеловечные преступления бандер-нацистов, они отстаивали своё право сохранить собственную идентичность, родной язык, свою систему ценностей.*

Участники совещания почтили минутой молчания память тех, кто положил жизни, защищая свободу своего народа. ».

Надалі, для підготовки до проведення «виборів» на тимчасово окупованих територіях України Державна Дума Російської Федерації прийняла, а президент

держави-агресора Путін В.В. 29.05.2023 підписав спеціальний закон про можливість «голосування» навіть за умов введення на відповідних територіях воєнного стану, тобто тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України.

При цьому, Голові ЦВК РФ Памфіловій Е.О., заступнику Голови ЦВК РФ Булаєву М.І, секретарю ЦВК РФ Бударіній Н.О. та членам ЦВК РФ Андрєєву П.В., Борисову І.Б., Колюшину Є.І., Курдюмову О.Б., Левичеву М.В., Лопатіну А.І., Мазуревському К.С., Маркіній Л.Л., Хаймурзіній Е.А., Шевченку Є.О., Шутову А.Ю., Ебзєєву Б.С., які сприяють виконанню злочинного плану вищого військово-політичного керівництва РФ, достовірно було відомо про невідповідність їх дій цілям та принципам Організації Об'єднаних Націй (ООН), закріплених у її Статуті, за якими усі члени ООН повинні утримуватися в їх міжнародних відносинах від порушення територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави шляхом застосування сили чи погрози силою або в інший спосіб, несумісний із цілями Об'єднаних Націй (стаття 2).

Згідно з Декларацією принципів міжнародного спостереження за виборами (Організація Об'єднаних Націй, Нью-Йорк, 27 жовтня 2005 року) дійсно демократичні вибори - це вияв суверенних прав населення країни, вільне волевиявлення якого покладено в основу повноважень і легітимності уряду; права громадян обирати й бути обраними в ході періодичних, дійсно демократичних виборів - це визнані міжнародною спільнотою права людини.

При цьому вибори проводяться компетентними органами держави, яка поширює на відповідні території свою постійну юрисдикцію, що визнається міжнародною спільнотою. Проведення виборів на територіях, незаконно анексованих чи тимчасово окупованих іншою державою, не може мати наслідком їх визнання та легітимний результат, оскільки це є грубим порушенням міжнародного права, нівелюванням загальноновизнаних демократичних принципів та стандартів проведення виборів, спотворенням основоположних прав людини.

Незаконне перебування військових озброєних формувань Російської Федерації на суверенній території України та штучне створення нею окупаційних адміністрацій на цих територіях жодним чином не може свідчити про перебування українських територій під юрисдикцією держави-агресора.

Статтею 21 Загальної декларації прав людини ООН (1948) визначено, що кожна людина має право брати участь в управлінні своєю країною безпосередньо або через вільно обраних представників. Воля народу повинна бути основою влади уряду; ця воля повинна виявлятися у періодичних і нефальсифікованих виборах, які повинні провадитись при загальному і рівному виборчому праві шляхом таємного голосування або ж через інші рівнозначні форми, що забезпечують свободу голосування.

За змістом статей 1, 2, частини 1 статті 17 Конституції України: Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою; суверенітет України поширюється на всю її територію; складовою державного суверенітету є цілісність і недоторканність території України в межах існуючих кордонів; захист суверенітету і територіальної цілісності України є найважливішою функцією держави, справою всього Українського народу.

Організацію підготовки та проведення виборів на території України до органів державної влади, органів місцевого самоврядування можуть здійснювати відповідно до Конституції та законів України тільки уповноважені законом суб'єкти - виборчі комісії, утворені згідно з вимогами українського закону. Проте на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей на сьогодні не утворені або не функціонують визначені законодавством України органи адміністрування виборів.

Однак, реалізуючи злочинний задум, надаючи засоби військово-політичному керівництву для легалізації факту незаконної окупації та анексії території України, з метою організації та проведення «виборів» в «Єдиний день голосування» Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник Голови ЦВК РФ Булаєв М.І. спільно з секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О. та іншими членами ЦВК РФ Андрєєвим П.В., Борисовим І.Б., Колюшиним Є.І., Курдюмовим О.Б., Левичевим М.В., Лопатіним А.І., Мазуревським К.С., Маркіною Л.Л., Хаймурзіною Е.А., Шевченком Є.О., Шутовим А.Ю., Ебзєєвим Б.С., забезпечили прийняття та подальше виконання постанов ЦВК РФ щодо забезпечення та організації 10.09.2023 на тимчасово окупованих територіях України, а саме: в Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській областях та АР Крим «виборів» до окупаційних представницьких органів влади та федеральних законодавчих органів РФ.

Так, 15.03.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/activity/docs/postanovleniya/53003/> розміщена постанова «О внесении изменений в постановление Центральной избирательной комиссии Российской Федерации от 10 октября 2012 года №144/1095-6 «О порядке и объемах финансирования расходов избирательных комиссий субъектов Российской Федерации на обеспечение их деятельности» №111/855-8, прийнята членами ЦВК РФ та підписана головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. та секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О., у якій зазначена інформація щодо об'ємів фінансування виборчих комісій РФ на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Херсонської, Запорізької областей.

17.05.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/activity/docs/postanovleniya/53204/> розміщена постанова «О внесении изменения в порядок подачи заявления о включении избирателя, участника референдума в список избирателей, участников референдума по месту нахождения на выборах и референдумах в Российской Федерации» №115/898-8, прийнята членами ЦВК РФ та підписана головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. та секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О. щодо внесення змін у коди суб'єктів РФ у зв'язку із прийняттям до складу РФ нових суб'єктів, зокрема тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, а також щодо внесення змін у порядок подачі заяв про включення виборця до списку виборців по місцю знаходження на виборах та референдумах в Російській Федерації. У додатку до постанови також наведена таблиця із кодами суб'єктів РФ, серед яких з кодом 93 АР Крим, з кодом 95

прописано «ДНР», з кодом 96 «ЛНР», із кодом 97 Запорізьку область та з кодом 98 Херсонську область.

15.06.2023 членами ЦВК РФ прийнято та підписано головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. та секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О. наступні постанови №119/949-8 «О назначении выборов депутатов Херсонской областной Думы и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Херсонской области», №119/948-8 «О назначении выборов депутатов Запорожской области и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Запорожской области», №119/947-8 «О назначении выборов депутатов Народного Совета Луганской Народной Республики и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Луганской Народной Республики», №119/946-8 «О назначении выборов депутатов Народного Совета Донецкой Народной Республики и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Донецкой Народной Республики».

28.06.2023 відбулось 120-те засідання ЦВК РФ під керівництвом заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І., яке було ретрансльовано за наступним посиланням: <http://www.cikrf.ru/news/сес/53404/>, на якому були поставленні питання щодо внесення змін до окремих постанов ЦВК РФ, щодо підготовки до єдиного дня голосування 10 вересня 2023 року, а також фінансування виборчих комісій окремих суб'єктів РФ.

Крім того, на засіданні Булаєв М.І. зазначив, що на проведення додаткових виборів у чотирьох одномандатних округах із федерального бюджету виділено 132.671 млн рублів.

«28 июня 2023 года состоялось очередное заседание Центральной избирательной комиссии Российской Федерации.

Об особенностях подготовки и проведения голосования на экстерриториальных избирательных участках.

ЦИК России утвердила Положение об особенностях подготовки и проведения голосования на избирательных участках за пределами территории субъекта Российской Федерации, где избиратели обладают активным избирательным правом.

Заместитель Председателя ЦИК России Николай Булаев отметил, что Положение создает условия для реализации избирательного права в тех случаях, когда избиратель находится за пределами территории своего региона во время выборов в органы государственной власти данного субъекта Российской Федерации.

В настоящее время предполагается, что в 81 регионе России будет образовано 328 экстерриториальных участков для голосования на выборах, которые проводятся в четырех новых субъектах Российской Федерации.

Руководство ими может быть возложено на территориальные избирательные комиссии, уже существующие в этих регионах.

О подготовке к дополнительным выборам депутатов Госдумы ЦИК России внесла изменения в постановление «О размерах и порядке выплаты компенсации и дополнительной оплаты труда (вознаграждения), а также иных выплат в

период подготовки и проведения выборов депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва».

Николай Булаев сообщил, что на проведение дополнительных выборов в четырех одномандатных округах из федерального бюджета выделено 432,671 млн рублей. Основная часть в структуре расходов - это оплата труда членов участковых избирательных комиссий.

ЦИК России утвердила распределение средств федерального бюджета, выделенных Центральной избирательной комиссией Российской Федерации на подготовку проведение дополнительных выборов депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам.

ЦИК России утвердила Комплекс мер по обеспечению информирования избирателей о политических партиях, выдвинувших кандидатов по одномандатным избирательным округам, списках кандидатов одномандатным избирательным округам, кандидатах на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам.

ЦИК России внесла изменения в Разъяснения по некоторым вопросам указания и проверки сведений об образовании кандидата.

ЦИК России постановила использовать при голосовании на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам 10 сентября 2023 года технические средства подсчета голосов - комплексы обработки избирательных бюллетеней.

Член ЦИК России Антон Лопатин отметил, что в общей сложности на дополнительных выборах Госдумы предлагается использование 545 комплексов обработки избирательных бюллетеней.

Дентрибирком внес изменения в Инструкцию по составлению, уточнению и использованию списков избирателей на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам.

Кроме того, внесены изменения в постановление «О разъяснениях порядка работы со списками наблюдателей при проведении дополнительных выборов депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам, иных выборов и референдумов».

ЦИК России также внесла изменения в ряд документов и нормативных актов комиссии:

- в приложение к постановлению «О порядке и объемах финансирования расходов избирательных комиссий субъектов Российской Федерации на обеспечение их деятельности».

- в Порядок осуществления закупок товаров, работ, услуг Центральной избирательной комиссией Российской Федерации, избирательными комиссиями субъектов Российской Федерации, территориальными избирательными комиссиями, участковыми избирательными комиссиями при подготовке и проведении выборов в федеральные органы государственной власти.

- в Методические рекомендации по организации голосования отдельных категорий избирателей при проведении выборов на территории Российской Федерации.

- в Методические рекомендации по обеспечению реализации избирательных прав военнослужащих при проведении выборов в органы государственной власти субъектов Российской Федерации и в органы местного самоуправления.

- в Положение о Рабочей группе по предварительному рассмотрению жалоб (заявлений) на решения и действия (бездействие) избирательных комиссий, комиссий референдума и их должностных лиц, нарушающие избирательные права и право на участие в референдуме граждан Российской Федерации.

03.07.2023 відбулась зустріч між президентом Російської Федерації Путіним В.В. та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О., інформацію про яку опубліковано на головній сторінці веб-ресурсу ЦВК РФ у розділі «Новини» за посиланням: <http://www.cikrf.ru/news/sec/53428/>, з прямими цитатами Памфілової Е.О.: «Самое главное, я бы сказала, историческое отличие от всех предыдущих кампаний - это то, что четыре новых наших субъекта Российской Федерации впервые принимают участие в выборах. Мы понимаем, что ситуация сложная, понимаем, что военное положение, но тем не менее те поправки, которые сейчас приняты, дают возможность при соблюдении определенных условий выборы проводить».

При этом, если возникнут обстоятельства непредвиденной силы, то есть в каком-то районе ситуация резко ухудшится и мы поймем, что возникает серьезная опасность жизни и здоровью жителей, то у нас есть право там выборы отложить. Мы непременно этим правом воспользуемся, если на то будут серьезные основания».

Також 03.07.2023 за посиланням: <http://kremlin.ru/events/president/news/71576> розміщено пряму мову голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. та президента РФ Путіна В.В. при особистій зустрічі вказаних осіб.

«Э.Памфилова: Владимир Владимирович, позвольте кратко доложить Вам о предстоящей избирательной кампании, которая будет в сентябре. Она довольно масштабная. Видите, перед Вами вся статистика».

Помимо довыборов в Госдуму по четырём округам практически все регионы, кроме четырёх, будут проводить те или иные выборы. Почти в половине регионов - в 41 - будут крупные выборы: высших должностных лиц - 621 регионе, в 20 - в заксобранья, в пяти регионах из этих 41 будут параллельно проходить и выборы высшего должностного лица, и в заксобранье

... На самом деле, Владимир Владимирович, конечно, самое главное, я бы сказала историческое, отличие от всех предыдущих выборов - это то, что у нас четыре новых наших субъекта Российской Федерации впервые принимают участие в выборах.

В.Путин: Конечно.

Э. Памфилова: Мои коллеги, многие из ЦИКа, из [ряда] наших регионов часто там бывают, помогают, то есть не понаслышке знаем, что там происходит. Понимаем, что ситуация сложная, понимаем, что военное

положение, но тем не менее те поправки, которые сейчас приняты, дают возможность при соблюдении определённых условий всё-таки выборы проводить.

К нам обратились с такой инициативой руководители всех четырёх новых субъектов: Донецкой, Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей - вот с такой инициативой, что всё-таки назрела необходимость провести эти выборы. Мы в соответствии с законом провели все необходимые консультации с ФСБ, с Минобороны, обсуждали это тщательно, взвесили все плюсы, минусы, все за и против и взяли на себя такую серьёзную ответственность - поддержать их инициативу и стремление провести выборы. Делаем для этого всё возможное, всю помощь оказываем.

Хочу сразу сказать, что там полностью обеспечено финансирование. полностью из федерального бюджета, то есть то, что потребовалось, всё это сделано. Но тем не менее, Владимир Владимирович, поскольку ситуация действительно непростая, всё может быть. И если возникнут обстоятельства непредвиденной силы - в каком-то районе ситуация может резко ухудшиться, мы поймём, что там возникает серьёзная опасность жизни и здоровью жителей, которые там находятся, - у нас есть право эти выборы в том или ином районе отложить. Мы непременно этим правом воспользуемся, если на то будут серьёзные основания.

В. Путин: Понятно.

Э. Памфилова: Что бы я хотела сказать? Для обеспечения безопасности мы наладили очень хорошие контакты со всеми нашими силовыми структурами с Минобороны, ФСБ, МВД и Росгвардией очень тесно работаем. поскольку там действительно много именно совместных вопросов

Очень важно, что законом предусмотрена такая возможность, что с учётом всей специфики всё-таки есть возможность до половины сократить сроки действия этих избирательных процедур. Мы своим коллегам в этих регионах настоятельно рекомендуем воспользоваться такой возможностью

*В принципе вся нормативная база нами подготовлена, она на общефедеральных принципах - практически всё то же самое, но есть некоторые особенности и специфика, которые просто необходимы. Скажем. не у всех по разным причинам - сейчас в Херсонской области подтопление произошло, у кого-то документы пропали, - не у всех есть паспорта, **не все успели получить российские.** Теперь есть возможность представить не только паспорт, можно какой-то документ, удостоверяющий личность, выданный органами публичной власти.*

Мы сейчас создаём, тоже предусмотрена такая возможность, экстерриториальные участки. Что это значит? Поскольку большая мобильность - многие из тех, кто голосовал на референдуме, находились в то время там, теперь многие находятся в других регионах России, - есть движение людей, мы предусмотрели, чтобы жители этих четырёх регионов. если они находятся не у себя дома, смогли проголосовать там, где они находятся.

Создаём такие экстерриториальные избирательные участки и зеркально также делаем экстерриториальные участки в самих этих четырёх регионах, для того чтобы там могли проголосовать люди из других регионов России -

строители, медики, военнослужащие - за своего губернатора, за законотворение и так далее не выезжая.

В.Путин: Я понимаю, люди, которые там находятся. Электронное голосование на них тоже распространяется?

Э. Памфилова: Нет, там пока нет. Там же очень сложно - мы туда тоже проводим ГАС «Выборы», но стопроцентно сейчас тоже нельзя. Вы понимаете, такие разные ситуации, военное время, поэтому пока нет. и технически очень сложно сейчас это сделать.

Я бы несколько слов хотела сказать с учётом того, что этот 200 юбилейный для наших комиссий: всё-таки 30-летие избирательной системы России, новой России. Хотя на самом деле, Владимир Владимирович, история народовластия в России, она более чем тысячу лет имеет - с 862 года. с новгородского веча. Когда нас начинают учить разного рода государства, которым немногим более 200 лет, - конечно, это довольно странно.

Я хочу сказать, что в последние годы всё-таки было много испытаний: и пандемия, и сейчас непростое время. Но система, я бы сказала, наоборот стала больше развиваться, окрепла. Конечно, самое главное, что вообще-то наши комиссии можно назвать народными в отличие от тех же стран Европы, Запада, которые нам пытаются указывать, что и как. У них организуют выборы и считают чиновники, МВД в основном...

У нас комиссия - это полный срез общества по политическому, национальному, социальному, профессиональному аспекту - по любому аспекту. Это полный срез общества. У нас не менее половины - представители партий. Чиновников разного уровня всего шесть процентов. Это народные комиссии. То есть сам принцип формирования как раз создаёт систему внутреннего самоконтроля, когда конкурирующие партии, естественно, не позволят играть в поддавки в пользу кого-то.

Я бы хотела сказать, конечно, несколько добрых слов в адрес своих коллег. Помимо своих профессиональных обязанностей многие сейчас занимаются волонтерством и добровольчеством, и кровь сдают раненым, и в госпитали ездят, всё для фронта. У нас многие ушли на фронт, в том числе в качестве добровольцев и мобилизованных, служат очень достойно. Уже есть награждённые. К сожалению, трое погибли - наши руководители участковых и территориальных комиссий. Геройски погибли. Мы не оставим их семьи. Мы ими гордимся и гордимся теми, кто служит!

Это очень важно, потому что именно это сейчас систему и укрепляет независимо от политических, каких-то других разногласий - это чувство патриотизма, ответственности, понимание того, что и предстоящие президентские выборы - это не просто какие-то очередные рядовые президентские выборы, это выборы, от которых вообще будет зависеть судьба не только России, но мира на многие годы вперёд. И коллеги понимают это, то есть это наша электоральная линия фронта. Я уверена в том, что наша почти миллионная армия [моих коллег] её очень достойно пройдёт.

В. Путин: Какая-то помощь нужна сейчас при подготовке?

Э. Памфилова: Вы и так помогаете.

В. Путин: Финансирование вовремя выделяется на работу, на технику?

Э. Памфилова: Владимир Владимирович, благодаря именно Вашему поручению оно выделяется. Если Вы позволите, я бы в закрытой части несколько вопросов подняла, обсудила.

05.07.2023 членами ЦВК РФ принято та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. підписано постанову №121/967-8 «О заверении списка кандидатов в депутаты Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва, выдвинутых политической партией «Социалистическая политическая партия «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ - ПАТРИОТЫ - ЗА ПРАВДУ» по одномандатным избирательным округам на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам», де зазначено, що надіслати копію завіреного списку кандидатів, копії заяв кандидатів, включених до списку кандидатів, про згоду балотуватися, а також копії документів, що підтверджують відомості про належність кандидатів до політичної партії, що висунула їх, іншому громадському об'єднанню, в наступні виборчі комісії суб'єктів Російської Федерації здійснюючих повноваження окружних виборчих комісій Виборчу комісію Карачаєво-Черкеського Республіки, **Виборчу комісію Республіки Крим**, Виборчу комісію Красноярського краю, Виборчу комісію Липецької області.

У подальшому, 12.07.2023 членами ЦВК РФ прийнято та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. підписано постанову №122/985-8 «О согласовании формирования территориальных избирательных комиссий на территории Донецкой Народной Республики», в якій вказана інформація щодо формування дев'яти територіальних виборчих комісій на території міста Донецька Донецької Народної Республіки: територіальної виборчої комісії №11, територіальної виборчої комісії №12, територіальної виборчої комісії №13, територіальної виборчої комісії №14, територіальної виборчої комісії №15, територіальної виборчої комісії №16, територіальної виборчої комісії №17, територіальної виборчої комісії №18, територіальної виборчої комісії №19.

Крім того, сформовано п'ять територіальних виборчих комісій на території міста Макіївки Донецької Народної Республіки: територіальна виборча комісія № 25, територіальна виборча комісія № 26, територіальна виборча комісія № 27, територіальна виборча комісія № 28, територіальна виборча комісія № 29; чотири територіальних виборчих комісій на території міста Маріуполя Донецької Народної Республіки: територіальної виборчої комісії територіальна виборча комісія №30, територіальна виборча комісія № 31, територіальна виборча комісія № 32, територіальна виборча комісія № 33. **Контроль за виконанням вказаної постанови №122/985-8 щодо формування територіальних виборчих комісій на території Запорізької області покладено на члена ЦВК РФ Лопатіна А.І.**

Також, 12.07.2023 членами ЦВК РФ прийнято та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. підписано постанову №122/986-8 «О согласовании формирования территориальных избирательных комиссий на территории Запорожской области», в якій вказана інформація щодо формування трьох

територіальних виборчих комісій на території міста обласного значення Мелітополя, територіальна виборча комісія №1, територіальна виборча комісія №2, територіальна виборча комісія №3, а також формування двох територіальних виборчих комісій на території міста Бердянська, зокрема територіальна виборча комісія №8 та територіальна виборча комісія №9. **Контроль за виконанням вказаної постанови №122/986-8 щодо формування територіальних виборчих комісій на території Запорізької області покладено на члена ЦВК РФ Мазуревського К.С.**

Крім того, Голова ЦВК РФ Памфіловій Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О., та інші члени ЦВК РФ забезпечили прийняття окупаційними органами влади на тимчасово окупованих територіях України ряду документів про призначення Головою Виборчої комісії Донецької Народної Республіки Висоцького В.Ю., Головою Виборчої комісії Луганської Народної Республіки Кравченко О.В., Головою Виборчої комісії Херсонської області Захарової М.Ю., Головою Виборчої комісії Запорізької області Катющенко Г.А.

30.08.2023 відбулось 131-ше засідання ЦВК РФ, деталі якого розміщені за посиланням: <http://www.cikrf.ru/news/sec/536991>: «Состоялось 131-е заседание ЦИК России» (рос.)

«30 августа 2023 года состоялось очередное заседание Центральной избирательной комиссии Российской Федерации.

О подписании соглашения с Советом по правам человека.

Председатель ЦИК России Элла Памфилова сообщила о том что Центризбирком подписал соглашение о взаимодействии с Советом при Президенте Российской Федерации по развитию гражданского общества и правам человека.

«Сегодня - во многом благодаря вашей работе - у нас одна из самых совершенных избирательных систем в мире (а может и самая совершенная), - сказал председатель Совета Валерий Фадеев. В этом году у нас дополнительные сложности - выборы в новых регионах России, это серьезная дополнительная нагрузка и ответственность. Мы уже провели в 13 субъектах ряд встреч с уполномоченными по правам человека, представителями общественных палат и общественных штабов. В дни голосования будем работать в 12 регионах, в том числе и по наблюдению за ДЭГ. Будем также работать в СИЗО. Уверен, что все пройдет хорошо. Очень рад нашему сотрудничеству».

Элла Памфилова отметила: «ЦИК России приняла решение о выборах в наших родных новых субъектах, полностью осознавая предстоящие сложности. Мы понимаем, как сложно нашим коллегам, но многие наши регионы оказывают всю необходимую помощь. Очень важно, чтобы выборы прошли хорошо - в том числе с вашей помощью. Успехов нам в совместной работе!»

З 31.08.2023 по 10.09.2023 на території тимчасово окупованих Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей, Автономної Республіки Крим, а також на території Російської Федерації, ЦВК РФ забезпечено проведення «Єдиного дня голосування», під час якого відбулись виборчі компанії різного

рівня, включаючи довибори депутатів у Державну думу РФ, вибори глав 26 суб'єктів Російської Федерації (21 прямі та 5 через голосування в парламенті) та вибори депутатів законодавчих (представницьких) органів державної влади у 16 суб'єктах Російської Федерації.

Безпосередньо на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей та АР Крим ЦВК РФ спільно з органами окупаційної влади та військовими країни агресора у період з 31.08.2023 по 10.09.2023 організувала та забезпечила проведення «виборів» до місцевих «парламентів».

На вибори всіх рівнів у «Єдиний день голосування» було висунуто понад 85 тисяч осіб, із них 12 тисяч самовисуванців. Зареєстровано 81 306 кандидатів: 70 726 – від 20 політичних партій з 23 та 10 580 самовисуванців. Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О. заявила, що відсоток відмов реєстрації «исчезающе мал» — близько 1,5% на всіх виборах.

Продовжуючи свої дії щодо сприяння виконанню злочинного плану вищого військово-політичного керівництва РФ, нехтуючи вимогами власного законодавства РФ та ігноруючи норми міжнародного права, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник Голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеев Б.С., розуміючи, що проведення виборів на територіях, незаконно анексованих чи тимчасово окупованих іншою державою, не може мати наслідком їх визнання та легітимний результат, оскільки це є грубим порушенням міжнародного права, нівелюванням загальноновизнаних демократичних принципів та стандартів проведення виборів, спотворенням основоположних прав людини, забезпечили фактичне визнання виборів на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей та АР Крим такими що відбулись без суттєвих порушень закону

Так, 10.09.2023 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК Росии» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/3105> розміщено публікацію, у якій міститься інформація щодо висловлювань голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. щодо виборів на тимчасово окупованій території України, а також **«міжнародних експертів»**, які виступали в якості спостерігачів, пряма цитата наступного змісту (рос.): *«Элла Памфилова поблагодарила международных экспертов, наблюдавших за выборами в ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях*

Э.П.: «Огромное спасибо за то, что вы, несмотря на всю антироссийскую атмосферу, которая существует на Западе во многих странах, на тот прессинг и давление, вы ничего не побоялись. Вы - очень храбрые люди.

Для вас важны правда, желание не поддаваться манипуляциям, увидеть все своими глазами, пообщаться с живыми людьми, понять их боль, их чувства, их судьбу, как высококлассным специалистам в электоральной сфере, откровенно и объективно делать выводы по этому поводу.

Мы восхищаемся вашей храбростью, вашей смелостью и очень благодарим вас».

Председатель ЦИК России пригласила международных экспертов принять участие в наблюдении за выборами Президента Российской Федерации в марте 2024 года, а также приуроченной к ним международной конференции по электоральным процессам и вызовам.

В #ЕДГ2023 за выборами на территории Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей вели наблюдение 33 зарубежных эксперта из 21 страны.

Они отметили соблюдение всех стандартов электорального права, прозрачность и открытость выборов, а также высокую явку избирателей и их свободную волю.»

Цього ж дня, тобто 10.09.2023 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК Росии» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/3100> опубліковано дані щодо результатів голосування на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей та АР Крим, а також на територіях Російської Федерації, станом на 20:00 09.09.2023 року з прямою цитатою Памфілової Е.О. як голови ЦВК РФ наступного змісту (рос.): «Элла Памфилова озвучила данные о ходе голосования по состоянию на 20:00 9 сентября

ГОСДУМА

Республика Крым - 15,49%

ЗАКС (регионы с наибольшим числом проголосовавших)

Донецкая Народная Республика - 74,01%

Херсонская область - 62,68%

Луганская Народная Республика - 60,99%

Запорожская область - 53,01%

Крім того, 10.09.2023 у російському інтернет-виданні «Мир инфо» опубліковано інформацію щодо завершення голосування на тимчасово окупованій території АР Крим за наступним посиланням: <https://mir-info.com/bez-rubriki/vybori-v-krymu-2023>, де зазначено (рос.):

«Сегодня в 20.00 заканчивает свою работу Центр общественного наблюдения за ходом выборов депутата Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатному избирательному округу №19. Начиная с первого дня голосования 8 сентября, здесь круглосуточно в режиме онлайн транслировалась картинка из всех 390 избирательных участков. В Крыму на депутатский мандат претендовали пять кандидатов. По предварительной информации, в первые два дня голосования бюллетени заполнили более 80 тысяч крымчан. В воскресенье 10 сентября явка значительно превысила показатели первых дней голосования».

Також 11.09.2023 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК Росии» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/3108> опубліковано підсумки «Єдиного дня голосування», де зазначено (рос.):

«Элла Памфилова: «В единый день голосования прошло более 4200 избирательных кампаний разного уровня, в голосовании приняли участие более 31 миллиона избирателей. Средняя явка – 43,5%, это очень высокий показатель на выборах аналогичного уровня, самая высокая явка с 2017 года.

Уже введено более 99 тысяч протоколов, на большинстве выборов подсчет голосов завершен. Избраны почти 33 тысяч кандидатов от 13 партий».

По итогам голосования на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва лидируют:

- Республика Крым – Юрий Нестеренко, ЕДИНАЯ РОССИЯ (68,71%)».

12.09.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/news/cec/> опубліковано інформацію щодо результатів виборів, які проводились 08-10.09.2023 на території Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей. Зокрема, на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/news/cec/537221> зазначено, що за результатами виборів 10.09.2023 на території Донецької Народної Республіки, Луганської Народної Республіки, Запорізької та Херсонської областей складено відповідні протоколи.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Народного Совета Донецкой Народной Республики созыва» найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 78,03%, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 6,43 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 6,25 %, політична партія «НОВЫЕ ЛЮДИ» – 5,14 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 3,27 %. Кількість територіальних комісій на території Донецької області складає 36, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій про підсумки голосування на відповідних територіальних комісіях.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Народного Совета Луганской Народной Республики первого созыва» кількість територіальних комісій на території Луганської області складає 31, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій про підсумки голосування, на підставі яких складено протокол виборчої комісії Луганської Народної Республіки про результати виборів. Окрім того, найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 74,63 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 9,87%, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 7,50 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 5,56 %, політична партія «НОВЫЕ ЛЮДИ» – 1,46 %.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Законодательного Собрания Запорожской области первого созыва» кількість територіальних виборчих комісій складає 19, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій про підсумки голосування на відповідних територіях, на підставі яких складено протокол виборчої комісії Запорізької області про результати виборів. Окрім того, найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа

виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 83,01 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 5,82 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 5,13 %, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 5,02 %.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Херсонской областной думы первого созыва» кількість територіальних виборчих комісій складає 14, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій, на підставі яких складено протокол виборчої комісії Херсонської області про результати виборів. Окрім того, найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 74,86 %, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 10,56 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 8,27%, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 5,03 %.

Крім того, 25.09.2023 за посиланням <https://www.mk.ru/politics/2023/09/24/ella-pamfilova-my-oprokinuli-vse-na-chto-zapad-popytalsya-nas-obrech.html> розміщено інтерв'ю Голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. для російського видання «Московский комсомолец» з приводу проведення «Єдиного дня голосування», у т.ч. на тимчасово окупований територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, у якому, серед іншого, Памфілова Е.О. зазначила (рос.):

«Мы опрокинули все, на что Запад попытался нас обречь».

«— Элла Александровна, совсем недавно в стране прошел Единый день голосования. Как вы оцениваете итоги кампании?»

— Переживали как никогда.

— За что переживали?»

— За безопасность людей в первую очередь. Это огромная моральная ответственность — принимать решение, проводить ли выборы в ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях или отложить их на неопределенное время. Законом предписано, что именно ЦИК после соответствующих консультаций с Минобороны и ФСБ решает, быть выборам или нет. Представьте, какой это груз ответственности.

— Не было уверенности, что все там пройдет хорошо в плане безопасности?»

— Мы тщательно взвешивали все «за» и «против», продумывая все возможные и необходимые меры безопасности в условиях военного положения. Мы знали, насколько велико стремление самих жителей в этих регионах провести выборы. Это было коллективно выстраданное желание — после референдума последовательно идти дальше, не останавливаться, чтобы полностью интегрироваться в единый организм России.

— И тем не менее были и прилеты по участкам, и эвакуация комиссий...

— Да, у нас были случаи, когда уже были определены и оборудованы помещения для голосования а потом коллеги звонят и говорят: «Всё, нет

участка. В результате прилетов — одни развалины...» Но никто руки не опустил, даже когда вновь приходилось начинать с нуля.

— *Минобороны не говорило вам: «Какие выборы, вы с ума сошли? Там прилеты каждый день»?*

— *Если бы Минобороны не гарантировало нам возможность проведения выборов — при соблюдении ряда условий по обеспечению безопасности, — никакого положительного решения нами не было бы принято. И надо отдать должное и сказать огромное спасибо всем нашим правоохранительным органам за их мужество, четкие, слаженные и оперативные действия. Даже международные эксперты — а их там было более 30 человек из разных стран — отметили, насколько профессионально и корректно вели себя сотрудники правоохранительных органов. Как и принято по нашему законодательству, всегда на участке присутствует сотрудник правоохранительных органов. Но здесь разные формы голосования применялись, и они всегда были рядом, обеспечивая и избирателям, и членам комиссий необходимую защиту. Плюс на случай прилетов была предусмотрена система эвакуации. Все было сделано. Только когда мы убедились, что сможем обеспечить безопасность, мы дали добро. Но тем не менее каждый день переживали. Даже не припомню, когда в последний раз я испытывала такой силы эмоциональную нагрузку...*

— *Кроме вопросов безопасности какие еще проблемы были в новых регионах?*

— *По разным причинам не все успели получить российские паспорта. А в Херсонской области после теракта на Каховской ГЭС дома у людей затопило, и у многих уже полученные паспорта пришли в негодность. Чтобы максимально дать людям возможность проголосовать, своевременными поправками в закон предусмотрели возможность предъявлять при получении бюллетеня любое удостоверение личности, которое выдано публичными органами власти, включая и украинский паспорт. Главное, чтобы было подтверждение, что человек там проживает. Впервые четыре новых региона проводят у себя выборы в составе России. И в этом принципиальное отличие прошедшей кампании от всех предыдущих такого же уровня в Единый день голосования.*

— *Из-за такой экстраординарной ситуации избиркомам было тяжелее работать?*

— *Нагрузка на наши комиссии возросла более чем в два раза. Очень многие наши коллеги из других регионов ездили в новые субъекты, помогали в подготовке выборов. Все были задействованы в системе обучения. Впервые были созданы экстерриториальные избирательные участки. Многие жители новых регионов с учетом разных обстоятельств оказались разбросанными по всей стране. Чтобы дать им возможность проголосовать, было создано 329 экстерриториальных участков. Это тоже большая работа. Одновременно были созданы участки и в новых регионах для тех, кто приехал туда из других краев и областей России помогать налаживать там жизнь и восстанавливать системы жизнеобеспечения: для строителей, медиков, военнослужащих.*

— *Чем еще отличались эти выборы от предыдущих?*

— В целом это была очень масштабная кампания, хоть и региональная. Мы с коллегами перевели дух только 14 сентября — когда везде завершился подсчет голосов и стало понятно, что серьезных нарушений практически нет.

— Совсем не было нарушений? Нигде?

— Отмены были только на четырех участках. Чуть более двух тысяч бюллетеней из 45 миллионов были признаны недействительными. Это 0,005%!

— В Москве эта моральная мобилизация тоже ощущалась?

— Вклад москвичей в то, чтобы наши новые регионы поскорее залечивали раны, огромен. .... Мы это остро ощущаем по настроению, характеру действий наших коллег в избиркомах: помимо своей основной деятельности систему объединяют те добрые и важные поступки, которые стали неотъемлемой частью нашей жизни. Посещение госпиталей, сдача крови для раненых, сбор и отправка на фронт медикаментов и необходимого снаряжения, помощь семьям погибших наших коллег, которые добровольно ушли в зону СВО. Я чувствую гордость за наших людей.

— К чему эта расслабленность привела?

— К тому, что мы по целому ряду направлений перестали развиваться, а в некоторых случаях стали даже деградировать: зачем развивать то или иное отечественное производство, если это можно купить где-нибудь в Европе, Азии или Америке? Мы недооценивали угрозы, которые формировались не один год против нас. Сейчас мы понимаем, что у НАТО (подразумеваем США) почти отказали тормоза. Помните, Макрон сказал, что у НАТО произошла смерть мозга? У коллективного Запада произошла еще и смерть совести, а на ее место заступили бесстыдство лжи, агрессия и вседозволенность. Они фактически воюют с нами, не скрывают, что любой ценой Россию надо уничтожить. Бьют их вассалы во главе с кровавым комиком по мирным жителям, убивают журналистов, устраивают теракты — давайте дадим им еще больше оружия! В ответ в нашем обществе идет процесс консолидации, и я полагаю, что он будет нарастать. Мобилизация общества на развитие необходимых технологий и производств, на очищение, оздоровление и сбережение нашего культурного кода, на укрепление и развитие страны — как мощный ответ тем, кто замахнулся на нашу общую судьбу.

— Получается, сейчас правда в силе?

— К сожалению, пока в мире господствует «Правда от Силы», а не «Сила — в Правде». Россия должна стать настолько мощной и сильной, чтобы ее правду услышал и принял весь мир. Нам предстоит этот путь. И прошедшая кампания — это определенная веха в этом общем направлении.»

26.09.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за наступним посиланням <https://t.me/cikrossii/3153> розміщено публікацію щодо результатів проведення «Єдиного дня голосування», де зазначена пряма цитата Голови ЦВК РФ Памфілової Е.О.: «Элла Памфилова сообщила, что результаты выборов, состоявшихся в #ЕДГ2023, установлены по всей стране

«В ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях законодательные органы первого, исторического созыва провели свои первые заседания 20

сентября. Высшие должностные лица этих регионов были избраны депутатами местных парламентов по представлению Президента России 23 сентября».

Також, 30.09.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за наступним посиланням <https://t.me/cikrossii/3167> опубліковано інформацію щодо відзначення в РФ нової святкової дати з приводу анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей: *«Сегодня, 30 сентября, мы отмечаем новую памятную дату - День воссоединения Донецкой Народной Республики, Луганской Народной Республики, Запорожской и Херсонской областей с Российской Федерацией. Это событие - результат волеизъявления миллионов людей. Референдумы о вхождении четырех новых регионов в состав Российской Федерации проходили в 2022 году пять дней - с 23 по 27 сентября. ЦИК России, организаторы выборов в субъектах Российской Федерации приложили все усилия, чтобы жители ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей смогли выразить свою гражданскую позицию.*

Подавляющее большинство участников референдума (более 90 %) проголосовали за присоединение к Российской Федерации.»

Таким чином, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник Голови ЦВК РФ Булаєв М.І, секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андрєєв П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., починаючи з 24.02.2022, перебуваючи у приміщенні ЦВК РФ за адресою: РФ, м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок №9, виконуючи відведену їм злочинну роль пособника у реалізації спільного злочинного плану щодо порушення територіальної цілісності та недоторканості України, діючи умисно за попередньою змовою між собою та представниками вищого військово-політичного керівництва РФ, безпосередньо реалізуючи спільний злочинний умисел, усвідомлюючи явну протиправність дій, передбачаючи у результаті їх вчинення можливість настання тяжких наслідків та бажаючи їх настання, розуміючи, що сприяють порушенню іншими співучасниками злочину, встановленого Декларацією про державний суверенітет України від 16.07.1990 і статтями 1, 2, 5, 68, 73, 132-134 Конституції України **суверенітету і територіальної цілісності України**, всупереч частини 4 статті 2 Статуту ООН від 26.06.1945, пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 тощо, з метою зміни меж території України та державного кордону, легітимізуючи дії представників вищого військово-політичного керівництва РФ стосовно організації вторгнення на територію України та окупації частини територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, а також АР Крим, та подальшої анексії окупованих територій, забезпечили усунення перешкод та надання засобів для вчинення злочинних дій прийнявши відповідні управлінські рішення, які забезпечили підготовку та проведення «виборів» - «Єдиний день голосування» у період з 31.08.2023 по 10.09.2023 на тимчасово окупованих територіях України.

Зазначеними протиправними діями **Булаєв М.І.** сприяв, шляхом усунення перешкод та наданням засобів представникам вищого військово-політичного керівництва Російської Федерації, вчиненню умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що призвело до тяжких наслідків у вигляді порушення територіальної цілісності України - окупації частини територій Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей, а також Автономної Республіки Крим, масового руйнування об'єктів цивільної інфраструктури країни, масових вбивств мирних мешканців та інших тяжких наслідків, пов'язаних із відкритою збройною агресією РФ проти України.

Своїми протиправними діями Булаєв Микола Іванович, 01 вересня 1949 року народження, вчинив пособництво в умисних діях, скоєних з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, представниками вищого військово-політичного керівництва Російської Федерації, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до настання тяжких наслідків, тобто кримінальне правопорушення, передбачене частиною 5 статті 27 частиною 3 статті 110 Кримінального кодексу України.

Статут Організації Об'єднаних Націй, який підписаний 26.06.1945, набув чинності 24.10.1945 (далі за текстом – ООН), яким фактично створено ООН.

До складу ООН увійшли Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24.08.1991 змінено назву на Україна), Союз Радянських Соціалістичних Республік (з 24.12.1991 змінено назву на Російська Федерація) та ще 49 країн-засновниць, а в подальшому до вказаної міжнародної організації прийнято інші країни світу.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН, усі члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09.12.1981 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21.12.1965, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24.10.1970, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16.12.1970, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14.12.1974, що містить визначення агресії, – встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні

справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Окрім того, у ст. ст. 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН № 3314 (XXIX) від 14.12.1974 серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав закріплені у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва у Європі від 01 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є РФ.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Актом проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року Україну проголошено незалежною демократичною державою. Територія України є неподільною і недоторканою.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтею 132 Конституції України передбачено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території.

Незалежність України, її суверенітет та територіальну цілісність визнали держави світу, серед яких і РФ, що, зокрема, підтверджується низкою міжнародних договорів.

Відповідно до ст. 5 Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав, підписаною Україною 08.12.1991 та ратифікованою 10.12.1991, Республіка Білорусь, Російська Федерація (РРФСР), та Україна, маючи намір розвивати свої відносини на основі взаємного визнання і поваги до державного суверенітету, невід'ємного права на самовизначення, принципів рівноправності і невтручання у внутрішні справи, відмови від застосування сили, економічних або будь-яких інших методів тиску, врегулювання спірних проблем погоджувальними засобами, інших загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, визнають і поважають територіальну цілісність одна одної і недоторканність існуючих кордонів у рамках Співдружності.

Згідно з п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994 РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна і Російська Федерація 31.05.1997 уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2, 3 зазначеного договору, сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів, а також будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи,

додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загально визнаних норм міжнародного права.

Зважаючи на збройну агресію Російської Федерації проти України, що становить істотне порушення вказаного договору, з 1 квітня 2019 року його дію припинено Законом України "Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією" від 06.12.2018 №2643-VIII. При цьому, припинення договору не впливає на права, зобов'язання чи правове становище України, що виникли в результаті його виконання до припинення дії, відповідно до статті 70 Віденської конвенції про право міжнародних договорів.

Державний кордон між Україною та РФ визначений описом і картою, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 (ратифікований Україною 20.04.2004, РФ 22.04.2004).

Положення вказаного договору відповідають закріпленому у Розділі IX Конституції України територіальному устрою.

Відповідно до ст. 132 Конституції України, до складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.

Упродовж 2013 року у зв'язку з суспільно-політичними процесами, які відбувалися на території України, у Президента РФ Путіна В.В. (якому про підозру не повідомлялося, так як останній згідно міжнародного звичаю має імунітет від юрисдикції правоохоронних та судових органів України) та інших вищих представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа вищих представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти

України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань, терористичних організацій, а також вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, зокрема Міністра оборони РФ Шойгу С.К., начальника ГШ ЗС РФ – першого заступника Міністра оборони РФ Герасимова В.В., заступника Міністра оборони РФ Булгакова Д.В. та командувача Чорноморського флоту РФ Вітка О.В., досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких, у тому числі за підозрою (обвинуваченням) у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 437 КК України, здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної військової окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для вищих представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної (прихованої) війни, а тому агресію проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України), пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20 лютого 2014 року, представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території України.

Так, вказаними особами у березні-квітні 2014 року організовувалися та проводилися антиурядові акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях з метою поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для наступної організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, протягом березня та на початку квітня 2014 року, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, створювали враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність у спосіб, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 7 квітня 2014 року на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»).

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій було насильницьке повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом застосування зброї,

вчинення терористичних актів – здійснення вибухів, підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, загрозу заподіяння значної майнової шкоди та настання інших тяжких наслідків. Внаслідок активної допомоги РФ представники вказаних формувань взяли під контроль окремі райони Донецької та Луганської областей України, у тому числі захопили будівлі, в яких знаходилися органи державної влади України та органи місцевого самоврядування, а також військові об'єкти України.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Оскільки окупація АР Крим і м. Севастополя, частини Донецької і Луганської областей України не принесла бажаних результатів у вигляді встановлення впливу над політичними та економічними процесами в Україні, відмови від співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та відмови від євроінтеграційного курсу розвитку країни, Президентом РФ Путіним В.В. та іншими вищими представниками влади та ЗС РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із неприхованим застосуванням ЗС та інших військових формувань РФ.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряні та морські сили.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами РФ та світовою спільнотою, вищими представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали в імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «ДНР» і «ЛНР» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією ЗС України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року Державна дума РФ звернулася до Президента РФ з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

18 лютого 2022 року керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до Ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що ЗС України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19 лютого 2022 року вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням визнати незалежність так званих Донецької та Луганської народних республік.

В цей же день, Президент РФ Путін В.В. скликав позачергове засідання Ради безпеки РФ, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого військово-політичного керівництва РФ, які входять до складу Ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної думи РФ та заявили про необхідність визнання Президентом РФ незалежності «ДНР» та «ЛНР».

Цього ж дня Президент РФ Путін В.В. підписав указ про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки.

22 лютого 2022 року Президент РФ Путін В.В. підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів РФ.

В цей же день Президент РФ Путін В.В., реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації РФ звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання

ірегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заповідання матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Окрім воєнних дій, агресія Російської Федерації проти України передбачає застосування політичних, юридичних, дипломатичних, інформаційних та інших заходів, **спрямованих на полегшення ведення агресивної війни**, виправдання та приховання вчинюваних порушень міжнародного права, а також забезпечення підтримки таких дій з боку населення.

До таких заходів належить законодавче сприяння агресії, вчинюване у формі прийняття відповідних нормативно-правових актів, спрямованих на застосування ЗС РФ, створення удаваних приводів для ведення війни, надання ознак законності результатам агресії, в т.ч. шляхом проведення «виборів» у окупаційні органи влади, з метою її подальшого продовження.

При цьому, голова Центральної виборчої комісії РФ Памфілова Е.О., заступник голови Центральної виборчої комісії РФ Булаєв М.І., секретар Центральної виборчої комісії РФ Бударіна Н.О., а також члени Центральної виборчої комісії РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеев Б.С. діючи умисно, за попередньою змовою між собою та представниками вищого військово-політичного керівництва РФ, добровільно виконуючи відведену їм роль пособників у реалізації спільного злочинного плану, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій та передбачаючи можливість у результаті їх вчинення настання суспільно-небезпечних наслідків і бажаючи їх настання, розуміючи, що сприяють веденню агресивної війни та порушенню іншими співучасниками, встановленого Декларацією про державний суверенітет України від 16.07.1990, статтями 1, 2, 5, 68, 73, 132-134 Конституції України **суверенітету і територіальної цілісності України**, зміни меж території та державного кордону України, всупереч частини

4 статті 2 Статуту ООН від 26.06.1945, пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в СНД від 10.02.1995, Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003 тощо, встановлення контролю Російської Федерації над окупованими територіями, у невстановлений досудовим слідством час, але не пізніше 23.09.2022, знаходячись на території РФ, зокрема у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок № 9, діючи умисно, переслідуючи мету сприяння вчиненню представниками вищого військово-політичного керівництва РФ, відносно яких здійснюється досудове розслідування в окремих кримінальних провадженнях, веденню агресивної війни проти України, вчинили зазначений особливо тяжкий злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку за наступних обставин.

Так, будучи представниками влади Російської Федерації Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О., а також члени ЦВК РФ, Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеев Б.С., усвідомлюючи факт ведення агресивної війни Російською Федерацією проти України, тимчасової окупації частини території України збройними формуваннями держави-агресора, знаходячись на території Російської Федерації, зокрема у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок №9, починаючи з 24.02.2022, усували перешкоди до продовження ведення агресивної війни, а також її виправдання, при цьому легалізуючи дії президента Російської Федерації Путіна В.В. шляхом інформаційного наповнення та ведення офіційних сторінок ЦВК РФ, сприяння «центральної виборчій комісії ДНР», «центральної виборчій комісії ЛНР», «виборчій комісії Запорізької області», «виборчій комісії Херсонської області», в організації виборчих дільниць «референдуму» на території РФ для мешканців, які виїхали з території України.

Зокрема, з цією метою 22.07.2022 указом «голови військово-цивільної адміністрації Херсонської області» Сальда В.В., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження, створено незаконний орган влади на тимчасово окупованій території Херсонської області - «виборчу комісію Херсонської області».

20.09.2022 Сальдо В.В. оголосив про вжиття органами окупаційної влади Херсонської області заходів із організації проведення незаконного «референдуму» про входження Херсонської області до складу Російської Федерації.

26.07.2022 указом № 165-р «голови військово-цивільної адміністрації Запорізької області» Балицьким Є.В., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження, створено незаконний орган влади на тимчасово

окупованій території Запорізької області - «виборчу комісію Запорізької області».

08.08.2022 Балицький Є.В. підписав розпорядження №195-р «Про підготовку організації проведення референдуму виборчою комісією Запорізької області», відповідно до якого доручив «виборчій комісії Запорізької області» опрацювати та надати його окупаційній адміністрації пропозиції по організаційному, матеріально-технічному та іншому забезпеченню заходів з підготовки до проведення референдуму про входження Запорізької області до складу Російської Федерації.

20.09.2022 так званою «народною радою ДНР» прийнято «Закон «Про референдум Донецької Народної Республіки з питання входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкту РФ», який підписаний «головою ДНР» Пушилїним Д.В., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження.

Того ж дня, 20.09.2022 «народною радою ЛНР» прийнято так званий Закон «Про референдум Луганської Народної Республіки з питання входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкту РФ», який підписаний «головою ЛНР» Пасечником Л.І., відносно якого розслідується окреме кримінальне провадження.

У подальшому «центральною виборчою комісією ДНР», «центральною виборчою комісією ЛНР», «виборчою комісією Запорізької області», «виборчою комісією Херсонської області», стосовно голів та членів яких здійснюється розслідування в інших кримінальних провадженнях, організовано за активної участі ЦВК РФ процес проведення зазначених «референдумів» на усіх тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей та на так званих «закордонних дільницях» - на території РФ, який фактично розпочався о 08 годині 00 хвилин 23.09.2022 та закінчився 27.09.2022 о 20 годині 00 хвилин.

Відповідно до Резолюції ПАРЄ від 12.10.2016 № 2133 (2016), «ДНР» та «ЛНР» створені і підтримуються, а також перебувають під ефективним контролем Російської Федерації, не мають жодної легітимності ані за правом України, ані за міжнародним правом.

Відповідно до статті 72 Конституції всеукраїнський референдум призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених цією Конституцією. Всеукраїнський референдум проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Статтею 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

В Україні з 24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України діє правовий режим воєнного стану, в умовах якого положеннями частини першої статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та статті 20 Виборчого кодексу України заборонено проведення будь-яких виборів.

Крім того, відповідно до статті 20 Закону України «Про всеукраїнський референдум» №1135-IX від 26.01.2021 у разі введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях призначення (проголошення) та проведення всеукраїнського референдуму забороняється.

Процес всеукраїнського референдуму припиняється з дня набрання чинності указом Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях. Не пізніше наступного дня після набрання чинності відповідним указом Президента України Центральна виборча комісія визначає порядок завершення процедур всеукраїнського референдуму, які були розпочаті в межах відповідного процесу референдуму.

Процес всеукраїнського референдуму, припинений у зв'язку з введенням воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях, розпочинається спочатку через 30 днів з моменту припинення чи скасування воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях. Центральна виборча комісія оголошує про початок процесу всеукраїнського референдуму на своєму офіційному веб-сайті не пізніше як через 20 днів з моменту припинення чи скасування воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях.

Також, відповідно до положень ч. 1 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 (в редакції від 07.05.2022, далі за текстом - Закон №1207-VII), тимчасово окупована Російською Федерацією територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація РФ територій України, визначених частиною першою статті 3 Закону № 1207-VII, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для РФ жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ, міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території.

Відповідно до ст. 42 Положення про закони і звичаї війни на суходолі IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, ратифікованої Україною 24.08.1991, територія визнається окупованою якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника. Окупація поширюється лише на ту територію, де така влада встановлена і здатна виконувати свої функції.

У період з 24.02.2022 по теперішній час частину територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей захоплено військовослужбовцями ЗС РФ і вона знаходиться під тимчасовою окупацією держави-агресора, як це визначено Переліком територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), затвердженим наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від

22.12.2022 № 309.

Після цього, представники вищого військово-політичного керівництва РФ продовжили реалізацію спільного злочинного плану, спрямованого на порушення територіальної цілісності України шляхом окупації та анексії частин територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, з метою, в т.ч виправдовувати ведення агресивної війни проти України.

Указом президента Російської Федерації Путіна В.В. «О членах Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» №156 від 19.03.2021 Памфілову Е.О. та Бударіну Н.О. призначено членом ЦВК РФ.

Постановою ЦВК РФ №1/3-8 від 29.03.2021 Памфілова Е.О., 12.09.1953 р.н. обрана відповідно до регламенту ЦВК РФ головою комісії, на яку відповідно до її функціональних обов'язків як голови ЦВК РФ серед іншого покладається організація у межах повноважень ЦВК РФ виборчого процесу та взаємодія з виборчими комісіями суб'єктів Російської Федерації.

Постановою ЦВК РФ №1/7-8 від 29.03.2021 Бударіна Н.О., 24.07.1980 р.н. обрана відповідно до регламенту ЦВК РФ секретарем комісії.

17.02.2021 постановою Ради Федерації Федеральних зборів РФ «Про призначення Булаєва Миколи Івановича членом центральної виборчої комісії Російської Федерації» №25- СФ Булаєва М.І. призначено членом ЦВК РФ.

Постановою ЦВК РФ №1/6-8 від 29.03.2021 Булаєв М.І., 01.09.1949 р.н. обраний відповідно до регламенту ЦВК РФ заступником голови комісії.

17.02.2021 постановою Державної Думи Федеральних Зборів РФ «О назначении членов Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» №9858-7 ТД призначені на посаду члена Центральної виборчої комісії Російської Федерації Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С.

17.02.2021 постановою Ради Федерації Федеральних зборів РФ №29-СФ «О назначении Эбзеева Бориса Сафаровича членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации», №28-СФ «О назначении Шевченко Евгения Александровича членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации», №27-СФ «О назначении Хаймурзиной Эльмиры Абдулбариевны членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации», №26-СФ «О назначении Маркиной Людмилы Леонидовны членом Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» Ебзеев Б.С., Шевченко Є.А., Хаймурзіна Е.А. та Маркіна Л.Л. призначені на посаду члена Центральної виборчої комісії Російської Федерації відповідно.

19.03.2021 указом президента Російської Федерації Путіна В.В. «О членах Центральной избирательной комиссии Российской Федерации» №156 Андреев П.В., Борисов І.Б., Шутов А.Ю. призначені на посаду члена Центральної виборчої комісії Російської Федерації.

Відповідно до статті 21 розділу IV Федерального закону №67-ФЗ від 12.06.2022 «Про основні гарантії виборчих прав та права на участь у референдумі громадян Російської Федерації» (далі – Закон) Центральна виборча комісія Російської Федерації є федеральним державним органом, що

організовує підготовку та проведення виборів, референдумів у Російській Федерації відповідно до компетенції, встановленої цим Федеральним законом, іншими федеральними законами.

Центральна виборча комісія Російської Федерації діє постійно і є юридичною особою. Строк повноважень ЦВК РФ складає 5 років.

Центральна виборча комісія Російської Федерації складається із 15 членів. П'ять членів Центральної виборчої комісії Російської Федерації призначаються Державною Думою Федеральних Зборів Російської Федерації у складі кандидатур, запропонованих фракціями, іншими депутатськими об'єднаннями у Державній Думі Федеральних Зборів Російської Федерації, і навіть депутатами Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації. При цьому від одного депутатського об'єднання у Державній Думі Федеральних Зборів Російської Федерації може бути призначено не більше одного представника. П'ять членів Центральної виборчої комісії Російської Федерації призначаються Радою Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації з числа кандидатур, запропонованих законодавчими органами суб'єктів Російської Федерації та вищими посадовими особами суб'єктів Російської Федерації. П'ять членів Центральної виборчої комісії Російської Федерації призначаються Президентом Російської Федерації.

Члени Центральної виборчої комісії Російської Федерації організовують роботу по коректним напрямкам її діяльності, відповідно до Регламенту ЦВК РФ, і несуть відповідальність за результати роботи за цими напрямками.

Центральна виборча комісія Російської Федерації є виборчої комісією, яка організовує вибори у федеральні органи державної влади, а також комісією референдума, яка організує референдум Російської Федерації.

Згідно пункту 12 статті 21 вказаного Закону Центральною виборчою комісією Російської Федерації спільно з виборчими комісіями суб'єктів Російської Федерації у взаємодії з федеральними органами виконавчої влади, органами виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації, органами місцевого самоврядування та посадовими особами органів місцевого самоврядування організує державну систему реєстрації (обліку) виборців, учасників референдуму та бере участь у здійсненні реєстрації (обліку) виборців, учасників референдуму, у тому числі формує та веде реєстр виборців, учасників референдуму.

Згідно Регламенту ЦВК РФ (далі – Регламент), затвердженого постановою ЦВК РФ №7/46-II від 28.06.1995, діяльність комісії здійснюється на основі колегіальності, вільного, відкритого та голосного обговорення та вирішення питань, що входять до її компетенції. Комісія складається з 15 членів з правом вирішального голосу, які призначаються палатами федеральних зборів Російської Федерації та президентом Російської Федерації відповідно до федерального закону «Про основні гарантії виборчих прав та права на участь у референдумі громадян російської федерації» (далі – Федеральний закон). Термін повноважень Комісії – п'ять років.

Відповідно до вимог статті 6 Регламенту рішення та інші акти комісії, прийняті в межах компетенції, обов'язкові для федеральних органів виконавчої

влади, органів виконавчої влади суб'єктів Російської Федерації, державних установ тощо.

Рішення та інші акти Комісії не підлягають державній реєстрації.

Статтею 8 Регламенту встановлено що місце постійного знаходження Комісії – Російська Федерація, місто Москва, Великий Черкаський провулок, будинок 9.

Засідання Комісії проводяться, як правило, за місцем її постійного знаходження.

Розподіл обов'язків членів Комісії із правом вирішального голосу за напрямами діяльності Комісії здійснюється рішенням Комісії, яке оформлюється постановою.

Згідно зі статтею 41 Регламенту всі рішення комісії приймаються на її засіданнях відкритим та таємним голосуванням.

Комісія приймає рішення з питань, віднесеним в її компетенції федеральними конституційними законами, федеральними законами.

З метою пособництва у реалізації злочинного плану військово-політичного керівництва РФ Памфілова Е.О. спільно з Булаєвим М.І., Бударіною Н.О., Андреевим П.В., Маркіною Л.Л., Мазуревським К.С., Лопатіним А.І., Шевченком Є.О. а також іншими членами ЦВК РФ, поза межами своїх службових повноважень, передбачених законодавством РФ та відомчими нормативними актами, використовуючи офіційний канал у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням t.me/cikrossii, забезпечували розміщення інформації про сприяння у проведенні «референдумів щодо входження Донецької та Луганської народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації», які проводились з 23 по 27 вересня 2022 року, а також відеоролики, у яких відображено процес голосування на «референдумах» на тимчасово окупованих територіях України.

Зокрема, 20.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2133> розміщено публікацію із коментарями заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І. щодо «референдумів», які проводились на тимчасово окупованій території України у вересні 2022 року, пряма цитата наступного змісту (рос.): *«Николай Булаев: ЦИК России окажет содействие избирательным комиссиям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в организации избирательных участков на территории Российской Федерации для жителей, которые были вынуждены уехать с территории Украины и Донбасса.*

У граждан должна быть возможность проголосовать, и мы такую возможность нашим коллегам поможем создать», - отметил заместитель Председателя Центризбиркома».

Крім цього, на офіційному російському інтернет-виданні «ВЕСТИРУ» за посиланням: <https://www.vesti.ru/article/2950601> заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І. зазначив, пряма цитата наступного змісту (рос.):

«Заместитель ЦИК РФ Николай Булаев заявил, что Центральная избирательная комиссия России давно взаимодействует с избирательными

комиссиями ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей. Она приносит свои плоды и эффективна. Николай Булаев подчеркнул, что ЦИК РФ обменивается опытом, **консультирует избирательные комиссии ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей**. "Наше плечо рядом", – добавил Булаев.

ЦИК России поможет избирательным комиссиям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в организации избирательных участков на территории РФ для жителей, которые были вынуждены уехать, сообщает РИА Новости.

Как отметил Николай Булаев, у "людей, вынужденных уехать с территории Украины, должна быть возможность проголосовать, и мы такую возможность нашим коллегам поможем создать".

Организация дистанционного электронного голосования на российской федеральной платформе на референдумах в ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях невозможна, поскольку для этого нужна регистрация на портале госуслуг, которая есть только у граждан РФ.

Общественные палаты ДНР и ЛНР в понедельник обратились к главам республик Денису Пушилину и Леониду Пасечнику с инициативой немедленно провести референдум о вхождении в состав РФ. Во вторник Общественный совет Херсонской области обратился к главе региона с таким же предложением. Позже с просьбой как можно скорее провести референдум о присоединении к России обратились и к главе администрации Запорожской области Евгению Балицкому. Такое заявление поступило от председателя движения "Мы вместе с Россией" Владимира Рогова и других членов движения».

Також 20.09.2022 на офіційному російському інтернет-виданні «РИА Новости» за посиланням: <https://ria.ru/amp/20220920/referendumy-1818247380.html> розміщена пряма цитата заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І. наступного змісту (рос.): «Сотни тысяч избирателей, находящихся вынужденно в России, имеют желание проголосовать на референдумах по вхождению в состав России ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях, заявил заместитель председателя Центральной избирательной комиссии РФ Николай Булаев.

«Это немалое число граждан, сегодня находятся на территории России, вынуждено уехав со своего места, где они прожили всю жизнь, есть разные оценки, называются и от 2,9 миллиона человек, есть цифры, которые говорят о том, сколько граждан получило материальную поддержку на территории России - это около 900 тысяч граждан, мы считаем, что сегодня желание проголосовать изъявляют сотни тысяч избирателей», - заявил Булаев в эфире телеканала «Россия 24».

Общественные палаты ДНР и ЛНР в понедельник обратились к главам республик Денису Пушилину и Леониду Пасечнику с инициативой немедленно провести референдум о вхождении в состав РФ. Во вторник Общественный совет Херсонской области обратился к главе региона с таким же предложением. Позже с просьбой как можно скорее провести референдум о присоединении к России обратились и к главе администрации Запорожской области Евгению Балицкому, такое заявление поступило от председателя движения «Мы вместе с Россией» Владимира Рогова и других членов движения.

Крім того, 20.09.2022 на наступному офіційному російському інтернет-виданні «ТАСС» за посиланням: <https://tass.ru/politika/15809791> розміщена пряма цитата заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І. наступного змісту (рос.): «Наблюдатели от Центризбиркома России смогут присутствовать при проведении референдумов в ДНР и ЛНР по вопросу о вхождении республик в состав РФ. Об этом во вторник сообщил ТАСС зампреда Центризбиркома РФ Николай Булаев.

«Что касается наблюдателей, я думаю, что наблюдатели из России, в том числе от Центральной избирательной комиссии, могут принять участие при проведении референдумов. Это обычная практика», - сказал он. **Булаев отметил, что ЦИК РФ всегда помогал и консультировал коллег из республик.** «Мы обменивались опытом по нашей работе. Были большие семинары», - пояснил он.

Как заявил Булаев, предоставлять ДНР и ЛНР российскую систему ДЭГ для референдумов было бы неправильно, так как это собственность другого государства.

«Я не думаю, что это было бы правильно в нынешней ситуации и вообще во взаимоотношениях стран. В данном случае ЛНР, ДНР - два государства, которые признаны РФ, использование для голосования ДЭГ, которая является собственностью другого государства, - я такой практики не знаю», - сказал он. Он отметил, что ДЭГ - сложная система. «Есть понятие регистр избирателей. Любой человек не может просто зайти и проголосовать. Там есть очень серьезная степень аутентификации. Она работает только на российских граждан, которые имеют подтвержденную запись на портале госуслуг», - подчеркнул Булаев. «Мне кажется, что будут применены традиционные формы голосования с бумажными бюллетенями», - заключил он.

Ранее во вторник председатель Народного совета Луганской Народной Республики Денис Мирошниченко сообщил, что референдум о вхождении ЛНР в состав России состоится с 23 по 27 сентября. Позднее глава Донецкой Народной Республики Денис Пушилин объявил о том, что референдум о вхождении ДНР в состав РФ пройдет в те же сроки. Референдум о вхождении Херсонской области в состав России также пройдет с 23 по 27 сентября, в Запорожской области дата голосования пока не назначена».

22.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2137> розміщено публікацію із прямою мовою голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. та її звернення до «виборчих комісій» на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей та про важливість проведення голосування на «референдумі», наступного змісту (рос.):

«Элла Памфилова: Избирательным комиссиям Донецкой Народной Республики, Луганской Народной Республики, Запорожской области, Херсонской области.

Дорогие, глубокоуважаемые коллеги, наши братья и сестры!

Прямо сейчас мы вместе с Вами переживаем один из самых важных моментов не только в нашей жизни, но и в истории. Уже с завтрашнего дня жители Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской

областей смогут проголосовать на референдумах, которые определяют, каким будет Наше будущее!

Я не понаслышке знаю о том, как шла подготовка к референдумам, потому что мы встречались, общались, учились друг у друга. Нередко - со слезами на глазах....

Знаю - Вам невыносимо тяжело, на вашу долю выпали, казалось бы, непосильные испытания. Но, несмотря ни на что, Вы уверенно идете по пути их преодоления. В ваших глазах нет страха, а только уверенность в завтрашнем дне, и преклоняюсь перед вашей храбростью и целеустремленностью!

Избирательным комиссиям на вашей родной земле предстоит провести голосование в сложнейших условиях, когда прогнившая «элита» русофобского Запада пытается заткнуть вам рты, убедить мир в том, что Вас не существует. И чем сильнее они стараются, тем очевиднее, что сделать этого не получится.

По вашему приглашению мы направили **представителей российской избирательной системы для наблюдения за голосованием в Донецкой и Луганской народных республиках, Запорожской и Херсонской областях.**

Что касается ваших земляков, оказавшихся волею судеб в России, то ЦИК России и наши коллеги в регионах окажут все необходимое содействие, чтобы каждый из них также смог проголосовать.

От всей души желаю Вам успешного проведения голосования! Вы проделали невероятную, огромную работу, остался лишь один, но решающий шаг.

Берегите себя! За Вами - Правда! За Вами - ПОБЕДА!».

При цьому, 22.09.2022 на російському інтернет-виданні «МКРУ Тамбов» за посиланням: <https://tambov.mk.ru/social/2022/09/22/izbirkom-tambovskoy-oblasti-organizuet-izbiratelnye-uchastki-dlya-referenduma-o-vkhozhdennii-dnr-lnr-zaporozhskoy-i-khersonskoy-oblastey-v-sostav-rf.html> розміщено публікацію про створення на території РФ виборчих діляниць для голосування на «референдумі щодо входження Донецької та Луганської народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації» у період з 23-27.09.2022: **«Избирком Тамбовской области организует избирательные участки для референдума о вхождении ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в состав РФ. Избирательная комиссия Тамбовской области окажет содействие избирательным комиссиям Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей в организации участков для голосования их граждан, которые сейчас находятся в 12 пунктах временного пребывания беженцев из Украины на территории региона. Избирком организует помещения для голосования, оборудует стационарными и переносными урнами, мобильными ширмами и сейф-пакетами для хранения документации. По вопросу референдума открыта «горячая линия» избирательной комиссии Тамбовской области: 8 (4752) 71-26-91.»**

Також, 22.09.2022 у російському інтернет-виданні «ДОН-24» опубліковано інформацію щодо створення на території РФ виборчих діляниць для голосування на «референдумі щодо входження Донецької та Луганської

народних республік, Запорізької та Херсонської областей до складу Російської Федерації» у період з 23-27.09.2022 за наступним посиланням: <https://don24.ru/rubric/politika/dlya-uchastnikov-referenduma-na-donu-otkroyut-135-izbiratelnyh-uchastkov.html>, де зазначено: «Ростовская область, 22 сентября 2022. DON24.RU. В Ростовской области для участников референдума будут работать 135 участков. С 23 по 27 сентября голосовать за присоединение к России будут жители Донецкой и Луганской народных республик, а также Запорожской и Херсонской областей. Граждане, которые сейчас находятся на территории донского края, также смогут выразить свою позицию, сообщает региональная Избирательная комиссия. «Проведением голосования занимаются участковые избирательные комиссии референдумов соответствующих областей. В донском регионе содействие участковым комиссиям окажет Избирательная комиссия Ростовской области», - пишет источник. На Дону с 23 по 26 сентября голосование проведут вне помещений для голосования, а 27-го числа - в помещениях. С 23 по 26 число проголосовать можно будет с 10:00 до 18:00, а 27 числа - с 10:00 до 16:00.»

У подальшому, 26.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2256> розміщено наступну публікацію із прямою мовою голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. та її звернення до жителів тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської Запорізької та Херсонської областей стосовно проведення референдумів на вказаних територіях наступного змісту (рос.): «Элла Памфилова: «Для нас очень важно отдать дань храбрости жителям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей, за то, что они, не боясь разного рода угроз со стороны нацистского руководства Украины, не боясь инициированных этим руководством обстрелов мирных людей, включая детей - твёрдо и мужественно идут к своей выстраданной мечте.

Со своей стороны, избирательная система России не могла остаться равнодушной и не откликнуться на обращения своих коллег с освобожденных республик и областей: в рамках своей компетенции мы оказываем все необходимое содействие избирательным комиссиям этих республик и областей при проведении референдумов!».

Надалі, 27.09.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням <https://t.me/cikrossii/2289> опублікована наступна публікація з прямою цитатою Памфілової Е.О. як голови ЦВК РФ наступного змісту (рос.):

«Элла Памфилова посетила единый центр сбора данных зарубежных ТИК, расположенных на территории Российской Федерации.

«Я хочу поблагодарить международных наблюдателей, которые приехали в ДНР, ЛНР, Запорожскую и Херсонскую области несмотря на все препоны со стороны Запада. Надо иметь мужество, чтобы приехать и самостоятельно услышать людей из этих территорий, посмотреть им в глаза, понять, что на самом деле происходит. Более того, донести правду об увиденном до своих соотечественников.

И вот вы видите перевернутый наизнанку западный мир, когда из иностранных наемников, фактически патологических убийц, делают героев. А

наблюдателей, которые просто хотят знать правду - что происходит на самом деле и рассказать об этом - подвергают разного рода дискриминации.

Какой-то абсурдный, перевернутый мир.

Напоследок хочу обратиться к жителям ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей - главное, что мы вместе и за нами огромная страна - Россия. И я уверена, что Победа будет за нами!».

28.09.2022 у російському інтернет-виданні «РБК» опублікована інформація щодо створення на території РФ виборчих діляниць для голосування на т.зв. референдумі у період з 23-27.09.2022 за посиланням: <https://www.rbc.ru/politics/28/09/2022/6332fded9a794742db2baab8>, де зазначено: **«Избирательные участки для голосования жителей ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей были открыты в 84 российских регионах, действовало около 600 участков, сообщила ЦИК России. Больше всего их было открыто на юге России. Зампред ЦИК Николай Булаев заявлял о «сотнях тысяч человек», которые вынужденно находятся в России и желают проголосовать. Всего с февраля в Россию из зоны военной операции прибыли более 4 млн человек, отмечала омбудсмен Татьяна Москалькова.**

На избирательном участке нужно было предъявить паспорт или другой документ, удостоверяющий личность и подтверждающий проживание на территории одной из республик или областей. Жители Херсонской области, потерявшие документы, голосовали по ксерокопии удостоверения личности, если они включены в списки избирателей, а граждане без документов могли привести свидетелей, которые подтвердили бы проживание голосующего на территории, поясняла глава местного ЦИК Марина Захарова.

Значительная часть голосующих вносилась в списки дополнительно непосредственно на участках. «В частности, на участках, образованных за рубежом, списки составляются с нуля, то есть в них вносится каждый явившийся для голосования гражданин республики», - говорил глава ЦИК ДНР Владимир Высоцкий, добавляя, что часть голосующих было невозможно учесть изначально.»

Незважаючи на незаконність організованих та проведених представниками влади РФ на окупованих частинах територій вищевказаних областей «референдумів» у період 23-27.09.2022, нелегітимність органів окупаційної влади, 30.09.2022 в м. Москва РФ Президентом РФ Путіним В.В. та самопроголошеними представниками так званої «влади» «ДНР», «ЛНР», Запорізької та Херсонської областей - Пушиліним Д.В, Пасечником Л.І., Балицьким Є.В. та Сальдом В.В. відповідно, підписано договори про прийняття до Російської Федерації та утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів (далі - «Договори»):

- «Договір між Російською Федерацією і Донецькою Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- «Договір між Російською Федерацією і Луганською Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- «Договір між Російською Федерацією і Запорізькою областю про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- «Договір між Російською Федерацією і Херсонською областю про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта».

При цьому всі учасники злочинної змови було достовірно відомо, що відповідно до статті 133 Конституції України, Донецька, Луганська, Запорізька та Херсонська області входять до складу України, не є суб'єктами міжнародного права і тому не можуть бути сторонами міжнародних договорів.

Це суперечить Конституції України та основоположним нормам і принципам міжнародного права, викладеним у Статуті ООН, Статуті Ради Європи 1949 року, Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 та Заключному акті Наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 року.

Крім того, Памфілова Е.О., Бударіна Н.О., Булаєв М.І., Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С. були обізнані, що на території України не проводився всеукраїнський референдум згідно з вимогами статті 73 Конституції України з вирішення питання щодо зміни меж території та державного кордону України шляхом відокремлення Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей від України.

Адже, виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Враховуючи викладене, правових підстав для проведення на окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, значна частина територій яких перебувала під контролем української влади, а більшість їх населення евакуювалась, 23-27.09.2022 «референдумів» фактично не було, а їх результати не мали жодного юридичного значення.

Крім того, враховуючи вимоги законодавства РФ, міжнародного права тощо, Памфілова Е.О., Бударіна Н.О., Булаєв М.І., Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркін Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С. не мали жодних підстав забезпечувати, в т.ч. інформаційно, а також іншим чином сприяти проведенню т.зв «референдумів» на тимчасово окупованих територіях України та території Російської Федерації.

Наступним етапом щодо реалізації злочинного плану представників вищого військово-політичного керівництва РФ було надання незаконним «Договорам» легітимності, тобто видимості юридичної сили, зокрема, шляхом визнання уявної міжнародної правосуб'єктності адміністративно-територіальних одиниць України - Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей.

Так, відповідно до статті 8 Федерального Конституційного закону «Про порядок прийняття в Російську Федерацію і утворення в її складі нового

суб'єкта», єдиною умовою внесення до Державної Думи на ратифікацію міжнародного договору, що не вступив в силу, є визнання його Конституційним Судом (далі – КС) РФ таким, що відповідає Конституції РФ.

У період з 30.09.2022 по 02.10.2022, більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено, до КС РФ надійшли запити Президента РФ Путіна В.В. про перевірку відповідності Конституції РФ вищевказаних «Договорів» про прийняття «ДНР», «ЛНР», Запорізької та Херсонської областей до складу РФ (далі - Запити).

При цьому достовірно було відомо, що у сторін, які підписали «Договори», взагалі були відсутні відповідні повноваження на їх підписання.

Так, «Договори» було підписано, з однієї сторони, Президентом РФ Путіним В.В. та, з іншої сторони, - самопроголошеними представниками так званої «влади» окупованих територій України – Пушиліним Д.В. (від імені «ДНР»), Пасечником Л.І. (від імені «ЛНР»), Сальдом В.В. (від імені Херсонської області) та Балицьким Є.В. (від імені Запорізької області).

Вищевказані особи не були у встановленому законом порядку наділені легітимними повноваженнями для підписання будь-яких юридично значущих документів та не могли виступати як представники держави Україна при підписанні «Договорів», а також не являлись суб'єктами міжнародних правовідносин.

Під час розгляду у судовому засіданні Запитів Президента РФ, судді КС РФ, здійснюючи перевірку конституційності «Договорів» були також достовірно обізнані про відсутність правосуб'єктності так званих «ДНР», «ЛНР», а також Запорізької і Херсонської областей України як держав в розумінні міжнародного права та існуючих міжнародних договорів.

Так, відповідно до статті 133 Конституції України, Донецька, Луганська, Запорізька та Херсонська області входять до складу України, не є суб'єктами міжнародного права і тому не можуть бути сторонами міжнародних договорів.

Це суперечить Конституції України та основоположним нормам і принципам міжнародного права, викладеним у Статуті ООН, Статуті Ради Європи 1949 року, Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 та Заключному акті Наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 року.

Враховуючи викладене, правових підстав для проведення на окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, значна частина територій яких перебувала під контролем української влади, а більшість їх населення евакуювалась, 23-27.09.2022 «референдумів» фактично не було, а їх результати не мали жодного юридичного значення.

Відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна і Російська Федерація 31.05.1997 уклади Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст.ст. 2, 3 зазначеного договору, сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність

існуючих між ними кордонів, а також будують відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Зважаючи на збройну агресію Російської Федерації проти України, що становить істотне порушення вказаного договору, з 1 квітня 2019 року його дію припинено Законом України "Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією" від 06.12.2018 №2643-VIII. При цьому, припинення договору не впливає на права, зобов'язання чи правове становище України, що виникли в результаті його виконання до припинення дії, відповідно до статті 70 Віденської конвенції про право міжнародних договорів.

Території Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та РФ про українсько-російський державний кордон від 28.01.2003, ратифікованого РФ 22.04.2004, відносяться до території України.

На момент розгляду у судових засіданнях КС РФ Запитів Президента РФ Путіна В.В. щодо перевірки відповідності Конституції РФ «Договорів», вищевказані міжнародні договори, ратифіковані РФ, не були денонсовані останньою, а тому були обов'язковими для їх дотримання та неухильного виконання.

Незважаючи на вищеперераховані очевидні факти, усвідомлюючи наявні прямі порушення норм міжнародного права та Конституції України при укладенні «Договору», КС РФ 02.10.2022 прийняв постанови:

- № 36-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Донецькою Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 37-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Луганською Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 38-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Запорізькою областю про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 39-П «У справі про перевірку конституційності міжнародного договору, який не набрав чинності, між Російською Федерацією та Херсонською областю про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області і утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта», якими безпідставно визнано незаконні «Договори» такими, що відповідають Конституції РФ.

У цей же день, 02.10.2022, вказані постанови опубліковано на «Офіційному інтернет-порталі правової інформації РФ» та вони набрали чинності.

У свою чергу представники вищого військово-політичного керівництва РФ, які діяли за попередньою змовою, в т.ч. з Головою та іншими членами ЦВК РФ, отримавши 02.10.2022 постанови КС РФ щодо відповідності Конституції РФ вищевказаних «Договорів», використали її як одну із основних підстав для звернення Президента РФ Путіна В.В. до Державної Думи РФ із законопроектами про ратифікацію «Договорів» та супутніх Федеральних конституційних законів, які, зокрема, передбачають зміни в Конституцію РФ.

Після цього 03-04.10.2022 Державною Думою Федеральних зборів РФ, розглянуто на засіданні наведені законопроекти Президента РФ Путіна В.В. з врахуванням наявності вищевказаних постанов КС РФ, обов'язкова наявність яких передбачена статтею 8 Федерального Конституційного закону «Про порядок прийому до Російської Федерації та утворення у її складі нового суб'єкта Російської Федерації», 04.10.2022, прийнято наступні Федеральні закони:

- № 372-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Донецькою Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 373-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Луганською Народною Республікою про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 374-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Запорізькою областю про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 375-ФЗ «Про ратифікацію Договору між Російською Федерацією і Херсонською областю про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта», а також супутні «Договорам» Федеральні конституційні закони РФ від 04.10.2022:

- № 5-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Донецької Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 6-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Луганської Народної Республіки та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 7-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Запорізької області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта»;

- № 8-ФКЗ «Про прийняття в Російську Федерацію Херсонської області та утворення у складі Російської Федерації нового суб'єкта».

04.10.2022 Рада Федерації Федеральних зборів РФ, врахувавши наявність постанов КС РФ від 02.10.2022 №№ 36-П, 37-П, 38-П, 39-П як обов'язкову підставу для ратифікації «Договорів», своїми постановами №№ 404-СФ, 405-СФ, 406-СФ, 407-СФ погодила ратифікацію вищевказаних «Договорів», а також постановами №№ 408-СФ, 409-СФ, 410-СФ, 411-СФ погодила прийняття вищевказаних Федеральних конституційних законів від 04.10.2022 №№ 5-ФКЗ, 6-ФКЗ, 7-ФКЗ, 8-ФКЗ.

05.10.2022 вищевказані Федеральні закони від 04.10.2022 №№ 372-ФЗ, 373-ФЗ, 374-ФЗ, 375-ФЗ та Федеральні конституційні закони від 04.10.2022 №№ 5-ФКЗ, 6-ФКЗ, 7-ФКЗ, 8-ФКЗ підписані Президентом РФ Путіним В.В., офіційно оприлюднені та набули чинності.

Ратифікація указаних договорів та прийняття законів сприяли продовженню ведення агресивної війни РФ проти України шляхом надання результатам агресії ознак законності та слугували виправданням її продовження.

Одже, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., будучи представниками влади РФ, усвідомлюючи, що Україна є незалежною і суверенною державою, територія АР Крим, Донецька, Луганська, Запорізька і Херсонська області відноситься до території України, а створення так званих Донецької і Луганської народних республік, Запорізької і Херсонської областей, як окремих держав і суб'єктів міжнародних правовідносин, суперечитиме частині 4 статті 2 Статуту ООН, розуміючи, що їх дії направлені на створення удаваних приводів для продовження ведення агресивної війни, надання ознак законності результатам агресії з метою її подальшого продовження та є черговою спробою виправдання агресивної війни РФ проти України під приводом захисту населення указаних регіонів, які нібито бажають приєднатися до складу РФ, а також демонстрації «позитивних» результатів спеціальної військової операції у вигляді «звільнення» указаних регіонів та обґрунтування необхідності проведення триваючої мобілізації для захисту «нових суб'єктів» РФ, діяли з метою пособництва вищому військово-політичному керівництву РФ у веденні агресивної війни.

Продовжуючи реалізацію спільного злочинного плану, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., діючи за попередньою змовою з вищим військово-політичним керівництвом РФ, усвідомлюючи, що своїми протиправними діями вони безпосередньо виконують чітко окреслену їм роль у досягненні спільного злочинного умислу, розуміючи суспільно-небезпечний та протиправний характер своїх злочинних дій, передбачаючи настання тяжких наслідків та бажаючи їх настання, усували перешкоди спрямовані на продовження ведення агресивної війни, а також її виправдання, та надали засоби направлені на подальшу легітимізацію дій країни-агресора та її військово-політичного керівництва, в т.ч. надання, внаслідок ведення агресивної війни, анексії частини території України видимості доведеного факту, шляхом розповсюдження законів країни-агресора на тимчасово окупованих територіях України - Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, а також Автономної Республіки Крим, та начебто

залучення місцевого населення до «виборів» у окупаційні органи влади, а також забезпечення проведення таких «виборів» у «Єдиний день голосування».

Так, 19.10.2022 президентом Російської Федерації Путіним В.В. на тимчасово окупованих РФ частинах Запорізької, Херсонської, Донецької та Луганських областей України з 20.10.2022 запроваджено режим воєнного стану.

Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеєв Б.С., усвідомлюючи факт тимчасової окупації частини території України збройними формуваннями держави-агресора, збройну агресію Російської Федерації проти України, знаходячись на території Російської Федерації, зокрема у приміщенні ЦВК РФ за адресою: м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок № 9, вчинили умисні дії та прийняли рішення, які легалізують дії президента Російської Федерації Путіна В.В. та вищого військово-політичного керівництва РФ щодо ведення агресивної війни та незаконної анексії частини території України, організувавши та забезпечивши проведення «виборів» до окупаційних органів влади на тимчасово окупованих територіях України, а також федеральних законодавчих органів влади РФ, та фактичне визнання цих «виборів» такими, що відбулись без суттєвих порушень.

Зокрема, Памфілова Е.О. спільно з Булаєвим М.І., Бударіною Н.О., Андреевим П.В., Маркіною Л.Л., Мазуревським К.С., Лопатіним А.І., Шевченком Є.О. та іншими членами ЦВК РФ виконуючи заздальгідь обумовлені з вищим військово-політичним керівництвом країни-агресора злочинні дії, використовуючи офіційний канал у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням t.me/cikrossii забезпечили 24.11.2022 розміщення публікації за посиланням <https://t.me/cikrossii/2423> щодо початку навчальних заходів по **інтеграції** виборчих комітетів на тимчасово окупованих територіях України у виборчу систему РФ та участі у вказаних заходах (рос.):

«Элла Памфилова открыла серию обучающих мероприятий по интеграции избиркомов ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей в избирательную систему России:

«Низкий Вам всем поклон за вклад каждого из Вас и ваших коллег в проведение референдумов и в становление избирательных систем ваших родных регионов!

Сколько мужества, стойкости и терпения надо было Вам проявить, чтобы пройти этот тяжелый путь!

Конечно, нам вместе с Вами ещё предстоит решить множество серьёзных проблем, но я уверена, что самый сложный и трудный рубеж уже преодолён. Даже не сомневаюсь, что не за горами серьёзнейший перелом, который приведёт к качественным переменам, направленным на развитие успешной, безопасной благополучной жизни в единой, сильной, процветающей России!

Мы не раз встречались с Вами, учились друг у друга. Сколько слёз было пролито вместе, сколько пережито и переговорено! Я надеюсь, что скоро мы

увидимся и в очном формате обсудим нашу дальнейшую работу, ведь уже в следующем году предстоят выборы в ваших субъектах».

У подальшому, 08.12.2022 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК России» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/2450>, розміщено інформацію щодо початку всеросійської наради з представниками виборчих комісій та наведено пряму мову Памфілової Е.О. наступного змісту (рос.):

«В ЦИК России началось Всероссийское совещание с председателями избирательных комиссий

Элла Памфилова:

«Впервые - и это исторический факт - мы собрались сегодня в таком прекрасном составе. Теперь у нас не 85, а 89 субъектов Российской Федерации. К нам присоединились председатели избирательных комиссий Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей.

Давайте вспомним, в какие немыслимые сроки была проведена титаническая, героическая работа по организации народных референдумов, подтвердивших решение людей строить свою жизнь в составе России. Несмотря ни на какие вопли, угрозы, обстрелы, бесчеловечные преступления бандер-нацистов, они отстаивали своё право сохранить собственную идентичность, родной язык, свою систему ценностей.

Участники совещания почтили минутой молчания память тех, кто положил жизни, защищая свободу своего народа. ».

Надалі, для підготовки до проведення «виборів» на тимчасово окупованих територіях України Державна Дума Російської Федерації прийняла, а президент держави-агресора Путін В.В. 29.05.2023 підписав спеціальний закон про можливість «голосування» навіть за умов введення на відповідних територіях воєнного стану, тобто тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України.

При цьому, Голові ЦВК РФ Памфілової Е.О., заступнику Голови ЦВК РФ Булаєву М.І, секретарю ЦВК РФ Бударіна Н.О. та членам ЦВК РФ Андрєєву П.В., Борисову І.Б., Колюшину Є.І., Курдюмову О.Б., Левичеву М.В., Лопатіну А.І., Мазуревському К.С., Маркіній Л.Л., Хаймурзіній Е.А., Шевченку Є.О., Шутову А.Ю., Ебзєєву Б.С., які сприяють виконанню злочинного плану вищого військово-політичного керівництва РФ, достовірно було відомо про невідповідність їх дій цілям та принципам Організації Об'єднаних Націй (ООН), закріплених у її Статуті, за якими усі члени ООН повинні утримуватися в їх міжнародних відносинах від порушення територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави шляхом застосування сили чи погрози силою або в інший спосіб, несумісний із цілями Об'єднаних Націй (стаття 2).

Згідно з Декларацією принципів міжнародного спостереження за виборами (Організація Об'єднаних Націй, Нью-Йорк, 27 жовтня 2005 року) дійсно демократичні вибори - це вияв суверенних прав населення країни, вільне волевиявлення якого покладено в основу повноважень і легітимності уряду; права громадян обирати й бути обраними в ході періодичних, дійсно демократичних виборів - це визнані міжнародною спільнотою права людини.

При цьому вибори проводяться компетентними органами держави, яка поширює на відповідні території свою постійну юрисдикцію, що визнається міжнародною спільнотою. Проведення виборів на територіях, незаконно анексованих чи тимчасово окупованих іншою державою, не може мати наслідком їх визнання та легітимний результат, оскільки це є грубим порушенням міжнародного права, нівелюванням загальновизнаних демократичних принципів та стандартів проведення виборів, спотворенням основоположних прав людини.

Незаконне перебування військових озброєних формувань Російської Федерації на суверенній території України та штучне створення нею окупаційних адміністрацій на цих територіях жодним чином не може свідчити про перебування українських територій під юрисдикцією держави-агресора.

Статтю 21 Загальної декларації прав людини ООН (1948) визначено, що кожна людина має право брати участь в управлінні своєю країною безпосередньо або через вільно обраних представників. Воля народу повинна бути основою влади уряду; ця воля повинна виявлятися у періодичних і нефальсифікованих виборах, які повинні провадитись при загальному і рівному виборчому праві шляхом таємного голосування або ж через інші рівнозначні форми, що забезпечують свободу голосування.

За змістом статей 1, 2, частини 1 статті 17 Конституції України: Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою; суверенітет України поширюється на всю її територію; складовою державного суверенітету є цілісність і недоторканність території України в межах існуючих кордонів; захист суверенітету і територіальної цілісності України є найважливішою функцією держави, справою всього Українського народу.

Організацію підготовки та проведення виборів на території України до органів державної влади, органів місцевого самоврядування можуть здійснювати відповідно до Конституції та законів України тільки уповноважені законом суб'єкти - виборчі комісії, утворені згідно з вимогами українського закону. Проте на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей на сьогодні не утворені або не функціонують визначені законодавством України органи адміністрування виборів.

Однак, реалізуючи злочинний задум, надаючи засоби військово-політичному керівництву до продовження ведення агресивної війни та незаконної окупації та анексії території України, з метою організації та проведення «виборів» в «Єдиний день голосування» Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник Голови ЦВК РФ Булаєв М.І. спільно з секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О. та іншими членами ЦВК РФ Андрєєвим П.В., Борисовим І.Б., Колюшиним Є.І., Курдюмовим О.Б., Левичевим М.В., Лопатіним А.І., Мазуревським К.С., Маркіною Л.Л., Хаймурзіною Е.А., Шевченком Є.О., Шутовим А.Ю., Ебзеєвим Б.С., забезпечили прийняття та подальше виконання постанов ЦВК РФ щодо забезпечення та організації 10.09.2023 на тимчасово окупованих територіях України, а саме: АР Крим, Донецькій, Луганській,

Запорізькій, Херсонській областях, «виборів» до окупаційних представницьких органів влади та федеральних законодавчих органів РФ.

Так, 15.03.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/activity/docs/postanovleniya/53003/> розміщена постанова «О внесении изменений в постановление Центральной избирательной комиссии Российской Федерации от 10 октября 2012 года №144/1095-6 «О порядке и объемах финансирования расходов избирательных комиссий субъектов Российской Федерации на обеспечение их деятельности» №111/855-8, прийнята членами ЦВК РФ та підписана головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. та секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О., у якій зазначена інформація щодо об'ємів фінансування виборчих комісій РФ на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Херсонської, Запорізької областей.

17.05.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/activity/docs/postanovleniya/53204/> розміщена постанова «О внесении изменения в порядок подачи заявления о включении избирателя, участника референдума в список избирателей, участников референдума по месту нахождения на выборах и референдумах в Российской Федерации» №115/898-8, прийнята членами ЦВК РФ та підписана головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. та секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О. щодо внесення змін у коди суб'єктів РФ у зв'язку із прийняттям до складу РФ нових суб'єктів, зокрема тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, а також щодо внесення змін у порядок подачі заяв про включення виборця до списку виборців по місцю знаходження на виборах та референдумах в Російській Федерації. У додатку до постанови також наведена таблиця із кодами суб'єктів РФ, серед яких з кодом 93 АР Крим, з кодом 95 прописано «ДНР», з кодом 96 «ЛНР», із кодом 97 Запорізьку область та з кодом 98 Херсонську область.

15.06.2023 членами ЦВК РФ прийнято та підписано головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. та секретарем ЦВК РФ Бударіною Н.О. наступні постанови №119/949-8 «О назначении выборов депутатов Херсонской областной Думы и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Херсонской области», №119/948-8 «О назначении выборов депутатов Запорожской области и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Запорожской области», №119/947-8 «О назначении выборов депутатов Народного Совета Луганской Народной Республики и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Луганской Народной Республики», №119/946-8 «О назначении выборов депутатов Народного Совета Донецкой Народной Республики и выборов депутатов представительных органов муниципальных образований на территории Донецкой Народной Республики».

28.06.2023 відбулось 120-те засідання ЦВК РФ під керівництвом заступника голови ЦВК РФ Булаєва М.І., яке було ретрансльовано за наступним посиланням: <http://www.cikrf.ru/news/sec/53404/>, на якому були поставленні питання щодо внесення змін до окремих постанов ЦВК РФ, щодо підготовки до єдиного дня голосування 10 вересня 2023 року, а також фінансування виборчих комісій окремих суб'єктів РФ.

Крім того, на засіданні Булаєв М.І. зазначив, що на проведення додаткових виборів у чотирьох одномандатних округах із федерального бюджету виділено 132.671 млн рублів.

«28 июня 2023 года состоялось очередное заседание Центральной избирательной комиссии Российской Федерации.

Об особенностях подготовки и проведения голосования на экстерриториальных избирательных участках.

ЦИК России утвердила Положение об особенностях подготовки и проведения голосования на избирательных участках за пределами территории субъекта Российской Федерации, где избиратели обладают активным избирательным правом.

Заместитель Председателя ЦИК России Николай Булаев отметил, что Положение создает условия для реализации избирательного права в тех случаях, когда избиратель находится за пределами территории своего региона во время выборов в органы государственной власти данного субъекта Российской Федерации.

В настоящее время предполагается, что в 81 регионе России будет образовано 328 экстерриториальных участков для голосования на выборах, которые проводятся в четырех новых субъектах Российской Федерации.

Руководство ими может быть возложено на территориальные избирательные комиссии, уже существующие в этих регионах.

О подготовке к дополнительным выборам депутатов Госдумы ЦИК России внесла изменения в постановление «О размерах и порядке выплаты компенсации и дополнительной оплаты труда (вознаграждения), а также иных выплат в период подготовки и проведения выборов депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва».

Николай Булаев сообщил, что на проведение дополнительных выборов в четырех одномандатных округах из федерального бюджета выделено 432,671 млн рублей. Основная часть в структуре расходов - это оплата труда членов участковых избирательных комиссий.

ЦИК России утвердила распределение средств федерального бюджета, выделенных Центральной избирательной комиссии Российской Федерации на подготовку проведение дополнительных выборов депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам.

ЦИК России утвердила Комплекс мер по обеспечению информирования избирателей о политических партиях, выдвинувших кандидатов по одномандатным избирательным округам, списках кандидатов одномандатным избирательным округам, кандидатах на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам.

ЦИК России внесла изменения в Разъяснения по некоторым вопросам указания и проверки сведений об образовании кандидата.

ЦИК России постановила использовать при голосовании на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным

избирательным округам 10 сентября 2023 года технические средства подсчета голосов - комплексы обработки избирательных бюллетеней.

Член ЦИК России Антон Лопатин отметил, что в общей сложности на дополнительных выборах депутатов Госдумы предлагается использование 545 комплексов обработки избирательных бюллетеней.

Центризбирком внес изменения в Инструкцию по составлению, уточнению и использованию списков избирателей на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам.

Кроме того, внесены изменения в постановление «О разъяснениях порядка работы со списками наблюдателей при проведении дополнительных выборов депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам, иных выборов и референдумов».

ЦИК России также внесла изменения в ряд документов и нормативных актов комиссии:

- в приложение к постановлению «О порядке и объемах финансирования расходов избирательных комиссий субъектов Российской Федерации на обеспечение их деятельности».

- в Порядок осуществления закупок товаров, работ, услуг Центральной избирательной комиссией Российской Федерации, избирательными комиссиями субъектов Российской Федерации, территориальными избирательными комиссиями, участковыми избирательными комиссиями при подготовке и проведении выборов в федеральные органы государственной власти.

- в Методические рекомендации по организации голосования отдельных категорий избирателей при проведении выборов на территории Российской Федерации.

- в Методические рекомендации по обеспечению реализации избирательных прав военнослужащих при проведении выборов в органы государственной власти субъектов Российской Федерации и в органы местного самоуправления.

- в Положение о Рабочей группе по предварительному рассмотрению жалоб (заявлений) на решения и действия (бездействие) избирательных комиссий, комиссий референдума и их должностных лиц, нарушающие избирательные права и право на участие в референдуме граждан Российской Федерации.

03.07.2023 відбулась зустріч між президентом Російської Федерації Путіним В.В. та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О., інформацію про яку опубліковано на головній сторінці веб-ресурсу ЦВК РФ у розділі «Новини» за посиланням: <http://www.cikrf.ru/news/sec/53428/>, з прямими цитатами Памфілової Е.О.: «Самое главное, я бы сказала, историческое отличие от всех предыдущих кампаний - это то, что четыре новых наших субъекта Российской Федерации впервые принимают участие в выборах. Мы понимаем, что ситуация сложная, понимаем, что военное положение, но тем не менее те поправки, которые сейчас приняты, дают возможность при соблюдении определенных условий выборы проводить».

При этом, если возникнут обстоятельства непредвиденной силы, то есть в каком-то районе ситуация резко ухудшится и мы поймем, что возникает серьезная опасность жизни и здоровью жителей, то у нас есть право там выборы отложить. Мы непременно этим правом воспользуемся, если на то будут серьезные основания».

Також 03.07.2023 за посилянням:
<http://kremlin.ru/events/president/news/71576> розміщено пряму мову голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. та президента РФ Путіна В.В. при особистій зустрічі вказаних осіб.

«Э.Памфилова: Владимир Владимирович, позвольте кратко доложить Вам о предстоящей избирательной кампании, которая будет в сентябре. Она довольно масштабная. Видите, перед Вами вся статистика.

Помимо довыборов в Госдуму по четырём округам практически все регионы, кроме четырёх, будут проводить те или иные выборы. Почти в половине регионов - в 41 - будут крупные выборы: высших должностных лиц - 621 регионе, в 20 - в заксобрания, в пяти регионах из этих 41 будут параллельно проходить и выборы высшего должностного лица, и в заксобрание

... На самом деле, Владимир Владимирович, конечно, самое главное, я бы сказала историческое, отличие от всех предыдущих выборов - это то, что у нас четыре новых наших субъекта Российской Федерации впервые принимают участие в выборах.

В.Путин: Конечно.

Э. Памфилова: Мои коллеги, многие из ЦИКа, из [ряда] наших регионов часто там бывают, помогают, то есть не понаслышке знаем, что там происходит. Понимаем, что ситуация сложная, понимаем, что военное положение, но тем не менее те поправки, которые сейчас приняты, дают возможность при соблюдении определённых условий всё-таки выборы проводить.

К нам обратились с такой инициативой руководители всех четырёх новых субъектов: Донецкой, Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей - вот с такой инициативой, что всё-таки назрела необходимость провести эти выборы. Мы в соответствии с законом провели все необходимые консультации с ФСБ, с Минобороны, обсуждали это тщательно, взвесили все плюсы, минусы, все за и против и взяли на себя такую серьёзную ответственность - поддержать их инициативу и стремление провести выборы. Делаем для этого всё возможное, всю помощь оказываем.

Хочу сразу сказать, что там полностью обеспечено финансирование. полностью из федерального бюджета, то есть то, что потребовалось, всё это сделано. Но тем не менее, Владимир Владимирович, поскольку ситуация действительно непростая, всё может быть. И если возникнут обстоятельства непредвиденной силы - в каком-то районе ситуация может резко ухудшиться, мы поймём, что там возникает серьезная опасность жизни и здоровью жителей, которые там находятся, - у нас есть право эти выборы в том или ином районе отложить. Мы непременно этим правом воспользуемся, если на то будут серьезные основания.

В. Путин: Понятно.

Э. Памфилова: Что бы я хотела сказать? Для обеспечения безопасности мы наладили очень хорошие контакты со всеми нашими силовыми структурами с Минобороны, ФСБ, МВД и Росгвардией очень тесно работаем. поскольку там действительно много именно совместных вопросов

Очень важно, что законом предусмотрена такая возможность, что с учётом всей специфики всё-таки есть возможность до половины сократить сроки действия этих избирательных процедур. Мы своим коллегам в этих регионах настоятельно рекомендуем воспользоваться такой возможностью

В принципе **вся нормативная база нами подготовлена**, она на общенациональных принципах - практически всё то же самое, но есть некоторые особенности и специфика, которые просто необходимы. Скажем, не у всех по разным причинам - сейчас в Херсонской области подтопление произошло, у кого-то документы пропали, - не у всех есть паспорта, **не все успели получить российские**. Теперь есть возможность представить не только паспорт, можно какой-то документ, удостоверяющий личность, выданный органами публичной власти.

Мы сейчас создаём, тоже предусмотрена такая возможность, экстерриториальные участки. Что это значит? Поскольку большая мобильность - многие из тех, кто голосовал на референдуме, находились в то время там, теперь многие находятся в других регионах России, - есть движение людей, мы предусмотрели, чтобы жители этих четырёх регионов. если они находятся не у себя дома, смогли проголосовать там, где они находятся.

Создаём такие экстерриториальные избирательные участки и зеркально также делаем экстерриториальные участки в самих этих четырёх регионах, для того чтобы там могли проголосовать люди из других регионов России - строители, медики, военнослужащие - за своего губернатора, за заксобрание и так далее не выезжая.

В.Путин: Я понимаю, люди, которые там находятся. Электронное голосование на них тоже распространяется?

Э. Памфилова: Нет, там пока нет. Там же очень сложно - мы туда тоже проводим ГАС «Выборы», но стопроцентно сейчас тоже нельзя. Вы понимаете, такие разные ситуации, военное время, поэтому пока нет. и технически очень сложно сейчас это сделать.

Я бы несколько слов хотела сказать с учётом того, что этот 200-летний юбилей для наших комиссий: всё-таки 30-летие избирательной системы России, новой России. Хотя на самом деле, Владимир Владимирович, история народовластия в России, она более чем тысячу лет имеет - с 862 года с новгородского веча. Когда нас начинают учить разного рода государства, которым немногим более 200 лет, - конечно, это довольно странно.

Я хочу сказать, что в последние годы всё-таки было много испытаний: и пандемия, и сейчас непростое время. Но система, я бы сказала, наоборот стала больше развиваться, окрепла. Конечно, самое главное, что вообще-то наши комиссии можно назвать народными в отличие от тех же стран Европы, Запада, которые нам пытаются указывать, что и как. У них организуют выборы и считают чиновники, МВД в основном...

У нас комиссия - это полный срез общества по политическому, национальному, социальному, профессиональному аспекту - по любому аспекту. Это полный срез общества. У нас не менее половины - представители партий. Чиновников разного уровня всего шесть процентов. Это народные комиссии. То есть сам принцип формирования как раз создаёт систему внутреннего самоконтроля, когда конкурирующие партии, естественно, не позволят играть в поддавки в пользу кого-то.

Я бы хотела сказать, конечно, несколько добрых слов в адрес своих коллег. Помимо своих профессиональных обязанностей многие сейчас занимаются волонтерством и добровольчеством, и кровь сдают раненым, и в госпитали ездят, всё для фронта. У нас многие ушли на фронт, в том числе в качестве добровольцев и мобилизованных, служат очень достойно. Уже есть награждённые. К сожалению, трое погибли - наши руководители участковых и территориальных комиссий. Геройски погибли. Мы не оставим их семьи. Мы ими гордимся и гордимся теми, кто служит!

Это очень важно, потому что именно это сейчас систему и укрепляет независимо от политических, каких-то других разногласий - это чувство патриотизма, ответственности, понимание того, что и предстоящие президентские выборы - это не просто какие-то очередные рядовые президентские выборы, это выборы, от которых вообще будет зависеть судьба не только России, но мира на многие годы вперёд. И коллеги понимают это, то есть это наша электоральная линия фронта. Я уверена в том, что наша почти миллионная армия [моих коллег] её очень достойно пройдёт.

В. Путин: *Какая-то помощь нужна сейчас при подготовке?*

Э. Памфилова: *Вы и так помогаете.*

В. Путин: *Финансирование вовремя выделяется на работу, на технику?*

Э. Памфилова: *Владимир Владимирович, благодаря именно Вашему поручению оно выделяется. Если Вы позволите, я бы в закрытой части несколько вопросов подняла, обсудила.*

05.07.2023 членами ЦВК РФ принята та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. підписано постанову №121/967-8 «О заверении списка кандидатов в депутаты Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва, выдвинутых политической партией «Социалистическая политическая партия «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ - ПАТРИОТЫ - ЗА ПРАВДУ» по одномандатным избирательным округам на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатным избирательным округам», де зазначено, що надіслати копію завіреного списку кандидатів, копії заяв кандидатів, включених до списку кандидатів, про згоду балотуватися, а також копії документів, що підтверджують відомості про належність кандидатів до політичної партії, що висунула їх, іншому громадському об'єднанню, в наступні виборчі комісії суб'єктів Російської Федерації здійснюючих повноваження окружних виборчих комісій Виборчу комісію Карачаєво-Черкеського Республіки, Виборчу комісію Республіки Крим, Виборчу комісію Красноярського краю, Виборчу комісію Липецької області.

У подальшому, 12.07.2023 членами ЦВК РФ прийнято та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. підписано постанову №122/985-8 «О согласовании формирования территориальных избирательных комиссий на территории Донецкой Народной Республики», в якій вказана інформація щодо формування дев'яти територіальних виборчих комісій на території міста Донецька Донецької Народної Республіки: територіальної виборчої комісії №11, територіальної виборчої комісії №12, територіальної виборчої комісії №13, територіальної виборчої комісії №14, територіальної виборчої комісії №15, територіальної виборчої комісії №16, територіальної виборчої комісії №17, територіальної виборчої комісії №18, територіальної виборчої комісії №19.

Крім того, сформовано п'ять територіальних виборчих комісій на території міста Макіївки Донецької Народної Республіки: територіальна виборча комісія № 25, територіальна виборча комісія № 26, територіальна виборча комісія № 27, територіальна виборча комісія № 28, територіальна виборча комісія № 29; чотири територіальних виборчих комісій на території міста Маріуполя Донецької Народної Республіки: територіальної виборчої комісії територіальна виборча комісія №30, територіальна виборча комісія № 31, територіальна виборча комісія № 32, територіальна виборча комісія № 33. **Контроль за виконанням вказаної постанови №122/985-8 щодо формування територіальних виборчих комісій на території Запорізької області покладено на члена ЦВК РФ Лопатіна А.І.**

Також, 12.07.2023 членами ЦВК РФ прийнято та головою ЦВК РФ Памфіловою Е.О. підписано постанову №122/986-8 «О согласовании формирования территориальных избирательных комиссий на территории Запорожской области», в якій вказана інформація щодо формування трьох територіальних виборчих комісій на території міста обласного значення Мелітополя, територіальна виборча комісія №1, територіальна виборча комісія №2, територіальна виборча комісія №3, а також формування двох територіальних виборчих комісій на території міста Бердянська, зокрема територіальна виборча комісія №8 та територіальна виборча комісія №9. **Контроль за виконанням вказаної постанови №122/986-8 щодо формування територіальних виборчих комісій на території Запорізької області покладено на члена ЦВК РФ Мазуревського К.С.**

Крім того, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О., та інші члени ЦВК РФ забезпечили прийняття окупаційними органами влади на тимчасово окупованих територіях України ряду документів про призначення Головою Виборчої комісії Донецької Народної Республіки Висоцького В.Ю., Головою Виборчої комісії Луганської Народної Республіки Кравченко О.В., Головою Виборчої комісії Херсонської області Захарової М.Ю., Головою Виборчої комісії Запорізької області Катющенко Г.А.

30.08.2023 відбулось 131-ше засідання ЦВК РФ, деталі якого розміщені за посиланням: <http://www.cikrf.ru/news/cec/536991>: «Состоялось 131-е заседание ЦИК России» (рос.)

«30 августа 2023 года состоялось очередное заседание Центральной избирательной комиссии Российской Федерации.

О подписании соглашения с Советом по правам человека.

Председатель ЦИК России Элла Памфилова сообщила о том что Центризбирком подписал соглашение о взаимодействии с Советом при Президенте Российской Федерации по развитию гражданского общества и правам человека.

«Сегодня - во многом благодаря вашей работе - у нас одна из самых совершенных избирательных систем в мире (а может и самая совершенная), - сказал председатель Совета Валерий Фадеев. В этом году у нас дополнительные сложности - выборы в новых регионах России, это серьезная дополнительная нагрузка и ответственность. Мы уже провели в 13 субъектах ряд встреч с уполномоченными по правам человека, представителями общественных палат и общественных штабов. В дни голосования будем работать в 12 регионах, в том числе и по наблюдению за ДЭГ. Будем также работать в СИЗО. Уверен, что все пройдет хорошо. Очень рад нашему сотрудничеству».

Элла Памфилова отметила: «ЦИК России приняла решение о выборах в наших родных новых субъектах, полностью осознавая предстоящие сложности. Мы понимаем, как сложно нашим коллегам, но многие наши регионы оказывают всю необходимую помощь. Очень важно, чтобы выборы прошли хорошо - в том числе с вашей помощью. Успехов нам в совместной работе!»

З 31.08.2023 по 10.09.2023 на території тимчасово окупованих Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, АР Крим, а також на території Російської Федерації, ЦВК РФ забезпечено проведення «Єдиного дня голосування», під час якого відбулись виборчі компанії різного рівня, включаючи довибори депутатів у Державну думу РФ, вибори глав 26 суб'єктів Російської Федерації (21 прями та 5 через голосування в парламенті) та вибори депутатів законодавчих (представницьких) органів державної влади у 16 суб'єктах Російської Федерації.

Безпосередньо на тимчасово окупованих територіях АР Крим, Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей ЦВК РФ спільно з органами окупаційної влади та військовими країни агресора у період з 31.08.2023 по 10.09.2023 організувала та забезпечила проведення «виборів» до місцевих «парламентів» та до федеральних законодавчих органів.

На вибори всіх рівнів у «Єдиний день голосування» було висунуто понад 85 тисяч осіб, із них 12 тисяч самовисуванців. Зареєстровано 81 306 кандидатів: 70 726 – від 20 політичних партій з 23 та 10 580 самовисуванців. Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О. заявила, що відсоток відмов реєстрації «исчезающе мал» — близько 1,5% на всіх виборах.

Продовжуючи свої дії щодо сприяння виконанню злочинного плану вищого військово-політичного керівництва РФ, нехтуючи вимогами власного законодавства РФ та ігноруючи норми міжнародного права, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник Голови ЦВК РФ Булаєв М.І., секретар ЦВК РФ Бударін Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзеев Б.С., розуміючи, що проведення виборів на територіях, незаконно анексованих чи тимчасово

окупованих іншою державою, не може мати наслідком їх визнання та легітимний результат, оскільки це є грубим порушенням міжнародного права, нівелюванням загальноновизнаних демократичних принципів та стандартів проведення виборів, спотворенням основоположних прав людини, забезпечили фактичне визнання виборів на тимчасово окупованій території Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей такими що відбулись без порушень закону.

Так, 10.09.2023 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК Росии» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/3105> розміщено публікацію, у якій міститься інформація щодо висловлювань голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. щодо «виборів» на тимчасово окупованій території України, а також «**міжнародних експертів**», які виступали в якості спостерігачів, пряма цитата наступного змісту (рос.): «Элла Памфилова поблагодарила международных экспертов, наблюдавших за выборами в ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях

Э.П.: «Огромное спасибо за то, что вы, несмотря на всю антироссийскую атмосферу, которая существует на Западе во многих странах, на тот прессинг и давление, вы ничего не побоялись. Вы - очень храбрые люди.

Для вас важны правда, желание не поддаваться манипуляциям, увидеть все своими глазами, пообщаться с живыми людьми, понять их боль, их чувства, их судьбу, как высококлассным специалистом в электоральной сфере, откровенно и объективно делать выводы по этому поводу.

Мы восхищаемся вашей храбростью, вашей смелостью и очень благодарим вас».

Председатель ЦИК России пригласила международных экспертов принять участие в наблюдении за выборами Президента Российской Федерации в марте 2024 года, а также приуроченной к ним международной конференции по электоральным процессам и вызовам.

В #ЕДГ2023 за выборами на территории Донецкой и Луганской народных республик, Запорожской и Херсонской областей вели наблюдение 33 зарубежных эксперта из 21 страны.

Они отметили соблюдение всех стандартов электорального права, прозрачность и открытость выборов, а также высокую явку избирателей и их свободную волю.»

Цього ж дня, тобто 10.09.2023 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК Росии» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/3100> опубліковано дані щодо результатів голосування на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, а також на територіях Російської Федерації, станом на 20:00 09.09.2023 року з прямою цитатою Памфілової Е.О. як голови ЦВК РФ наступного змісту (рос.): «Элла Памфилова озвучила данные о ходе голосования по состоянию на 20:00 9 сентября

ГОСДУМА

Республика Крым - 15,49%

ЗАКС (регионы с наибольшим числом проголосовавших)

Донецкая Народная Республика - 74,01%

Херсонская область - 62,68%

Луганская Народная Республика - 60,99%
Запорожская область - 53,01%

Крім того, 10.09.2023 у російському інтернет-виданні «Мир инфо» опубліковано інформацію щодо завершення голосування на тимчасово окупованій території АР Крим за наступним посиланням: <https://mir-info.com/bez-rubriki/vybory-v-krymu-2023>, де зазначено (рос.):

«Сегодня в 20.00 заканчивает свою работу Центр общественного наблюдения за ходом выборов депутата Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва по одномандатному избирательному округу №19. Начиная с первого дня голосования 8 сентября, здесь круглосуточно в режиме онлайн транслировалась картинка из всех 390 избирательных участков. В Крыму на депутатский мандат претендовали пять кандидатов. По предварительной информации, в первые два дня голосования бюллетени заполнили более 80 тысяч крымчан. В воскресенье 10 сентября явка значительно превысила показатели первых дней голосования.»

Також 11.09.2023 на офіційному каналі у соціальній мережі «Telegram» під назвою «ЦИК Росии» за посиланням: <https://t.me/cikrossii/3108> опубліковано підсумки «Єдиного дня голосування», де зазначено (рос.):

«Элла Памфилова: «В единый день голосования прошло более 4200 избирательных кампаний разного уровня, в голосовании приняли участие более 31 миллиона избирателей. Средняя явка – 43,5%, это очень высокий показатель на выборах аналогичного уровня, самая высокая явка с 2017 года.»

Уже введено более 99 тысяч протоколов, на большинстве выборов подсчет голосов завершен. Избраны почти 33 тысяч кандидатов от 13 партий».

По итогам голосования на дополнительных выборах депутатов Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации восьмого созыва лидируют:

- Республика Крым – Юрий Нестеренко, ЕДИНАЯ РОССИЯ (68,71%)».

12.09.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/news/cec/> опубліковано інформацію щодо результатів виборів, які проводились 08-10.09.2023 на території Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей. Зокрема, на офіційному сайті ЦВК РФ за посиланням <http://www.cikrf.ru/news/cec/537221> зазначено, що за результатами виборів 10.09.2023 на території Донецької Народної Республіки, Луганської Народної Республіки, Запорізької та Херсонської областей складено відповідні протоколи.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Народного Совета Донецкой Народной Республики созыва» найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 78,03%, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 6,43 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 6,25 %, політична партія «НОВЫЕ ЛЮДИ» – 5,14 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 3,27 %. Кількість територіальних комісій на території Донецької області складає 36, що співпадає з кількістю протоколів

територіальних виборчих комісій про підсумки голосування на відповідних територіальних комісіях.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Народного Совета Луганской Народной Республики первого созыва» кількість територіальних комісій на території Луганської області складає 31, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій про підсумки голосування, на підставі яких складено протокол виборчої комісії Луганської Народної Республіки про результати виборів. Окрім того, найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 74,63 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 9,87 %, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 7,50 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 5,56 %, політична партія «НОВЫЕ ЛЮДИ» – 1,46 %.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Законодательного Собрания Запорожской области первого созыва» кількість територіальних виборчих комісій складає 19, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій про підсумки голосування на відповідних територіях, на підставі яких складено протокол виборчої комісії Запорізької області про результати виборів. Окрім того, найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 83,01 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 5,82 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 5,13 %, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 5,02 %.

Згідно протоколу «Выборы депутатов Херсонской областной думы первого созыва» кількість територіальних виборчих комісій складає 14, що співпадає з кількістю протоколів територіальних виборчих комісій, на підставі яких складено протокол виборчої комісії Херсонської області про результати виборів. Окрім того, найбільший коефіцієнт числа голосів виборців, поданих за кожен список кандидатів у відсотковому співвідношенні від числа виборців, які прийняли участь в голосуванні складає: всеросійська політична партія «ЕДИНАЯ РОССИЯ» – 74,86 %, політична партія «КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ» – 10,56 %, політична партія ЛДПР – Либерально-демократическая партия России – 8,27 %, партія «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ – ЗА ПРАВДУ» – 5,03 %.

Крім того, 25.09.2023 за посиланням <https://www.mk.ru/politics/2023/09/24/ella-pamfilova-my-oprokinuli-vse-na-chto-zapad-popytalsya-nas-obrech.html> розміщено інтерв'ю Голови ЦВК РФ Памфілової Е.О. для російського видання «Московский комсомолец» з приводу проведення «Єдиного дня голосування», у т.ч. на тимчасово окупований територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, у якому, серед іншого, Памфілова Е.О. зазначила (рос.):

«Мы опрокинули все, на что Запад попытался нас обречь».

«— Элла Александровна, совсем недавно в стране прошел Единый день голосования. Как вы оцениваете итоги кампании?»

— Переживали как никогда.

— За что переживали?

— За безопасность людей в первую очередь. Это огромная моральная ответственность — принимать решение, проводить ли выборы в ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях или отложить их на неопределенное время. Законом предписано, что именно ЦИК после соответствующих консультаций с Минобороны и ФСБ решает, быть выборам или нет. Представьте, какой это груз ответственности.

— Не было уверенности, что все там пройдет хорошо в плане безопасности?

— Мы тщательно взвешивали все «за» и «против», продумывая все возможные и необходимые меры безопасности в условиях военного положения. Мы знали, насколько велико стремление самих жителей в этих регионах провести выборы. Это было коллективно выстраданное желание — после референдума последовательно идти дальше, не останавливаясь, чтобы полностью интегрироваться в единый организм России.

— И тем не менее были и прилеты по участкам, и эвакуация комиссий...

— Да, у нас были случаи, когда уже были определены и оборудованы помещения для голосования а потом коллеги звонят и говорят: «Всё, нет участка. В результате прилетов — одни развалины...» Но никто руки не опускал, даже когда вновь приходилось начинать с нуля.

— Минобороны не говорило вам: «Какие выборы, вы с ума сошли? Там прилеты каждый день?»

— Если бы Минобороны не гарантировало нам возможность проведения выборов — при соблюдении ряда условий по обеспечению безопасности, — никакого положительного решения нами не было бы принято. И надо отдать должное и сказать огромное спасибо всем нашим правоохранительным органам за их мужество, четкие, слаженные и оперативные действия. Даже международные эксперты — а их там было более 30 человек из разных стран — отметили, насколько профессионально и корректно вели себя сотрудники правоохранительных органов. Как и принято по нашему законодательству, всегда на участке присутствует сотрудник правоохранительных органов. Но здесь разные формы голосования применялись, и они всегда были рядом, обеспечивая и избирателям, и членам комиссий необходимую защиту. Плюс на случай прилетов была предусмотрена система эвакуации. Все было сделано. Только когда мы убедились, что сможем обеспечить безопасность, мы дали добро. Но тем не менее каждый день переживали. Даже не припомню, когда в последний раз я испытывала такой силы эмоциональную нагрузку...

— Кроме вопросов безопасности какие еще проблемы были в новых регионах?

— По разным причинам не все успели получить российские паспорта. А в Херсонской области после теракта на Каховской ГЭС дома у людей затопило, и у многих уже полученные паспорта пришли в негодность. Чтобы

максимально дать людям возможность проголосовать, своевременными поправками в закон предусмотрели возможность предъявлять при получении бюллетеня любое удостоверение личности, которое выдано публичными органами власти, включая и украинский паспорт. Главное, чтобы было подтверждение, что человек там проживает. Впервые четыре новых региона проводят у себя выборы в составе России. И в этом принципиальное отличие прошедшей кампании от всех предыдущих такого же уровня в Единый день голосования.

— Из-за такой экстраординарной ситуации избиркомам было тяжелее работать?

— Нагрузка на наши комиссии возросла более чем в два раза. Очень многие наши коллеги из других регионов ездили в новые субъекты, помогали в подготовке выборов. Все были задействованы в системе обучения. Впервые были созданы экстерриториальные избирательные участки. Многие жители новых регионов с учетом разных обстоятельств оказались разбросанными по всей стране. Чтобы дать им возможность проголосовать, было создано 329 экстерриториальных участков. Это тоже большая работа. Одновременно были созданы участки и в новых регионах для тех, кто приехал туда из других краев и областей России помогать налаживать там жизнь и восстанавливать систему жизнеобеспечения: для строителей, медиков, военнослужащих.

— Чем еще отличались эти выборы от предыдущих?

— В целом это была очень масштабная кампания, хоть и региональная. Мы с коллегами перевели дух только 14 сентября — когда везде завершился подсчет голосов и стало понятно, что серьезных нарушений практически нет.

— Совсем не было нарушений? Нигде?

— Отмены были только на четырех участках. Чуть более двух тысяч бюллетеней из 45 миллионов были признаны недействительными. Это 0,005%!

— В Москве эта моральная мобилизация тоже ощущалась?

— Вклад москвичей в то, чтобы наши новые регионы поскорее залечивали раны, огромен. .... Мы это остро ощущаем по настроению, характеру действий наших коллег в избиркомах: помимо своей основной деятельности систему объединяют те добрые и важные поступки, которые стали неотъемлемой частью нашей жизни. Посещение госпиталей, сдача крови для раненых, сбор и отправка на фронт медикаментов и необходимого снаряжения, помощь семьям погибших наших коллег, которые добровольно ушли в зону СВО. Я чувствую гордость за наших людей.

— К чему эта расслабленность привела?

— К тому, что мы по целому ряду направлений перестали развиваться, а в некоторых случаях стали даже деградировать: зачем развивать то или иное отечественное производство, если это можно купить где-нибудь в Европе, Азии или Америке? Мы недооценивали угрозы, которые формировались не один год против нас. Сейчас мы понимаем, что у НАТО (подразумеваем США) почти отказали тормоза. Помните, Макрон сказал, что у НАТО произошла смерть мозга? У коллективного Запада произошла еще и смерть совести, а на ее место заступили бесстыдство лжи, агрессия и вседозволенность. Они

фактически воюют с нами, не скрывают, что любой ценой Россию надо уничтожить. Бьют их вассалы во главе с кровавым комиком по мирным жителям, убивают журналистов, устраивают теракты — давайте дадим им еще больше оружия! В ответ в нашем обществе идет процесс консолидации, и я полагаю, что он будет нарастать. Мобилизация общества на развитие необходимых технологий и производств, на очищение, оздоровление и сбережение нашего культурного кода, на укрепление и развитие страны — как мощный ответ тем, кто замахнулся на нашу общую судьбу.

— Получается, сейчас правда в силе?

— К сожалению, пока в мире господствует «Правда от Силы», а не «Сила в Правде». Россия должна стать настолько мощной и сильной, чтобы ее правду услышал и принял весь мир. Нам предстоит этот путь. И прошедшая кампания — это определенная веха в этом общем направлении.»

26.09.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за наступним посиланням <https://t.me/cikrossii/3153> розміщено публікацію щодо результатів проведення «Єдиного дня голосування», де зазначена пряма цитата Голови ЦВК РФ Памфілової Е.О.: «Элла Памфилова сообщила, что результаты выборов, состоявшихся в #ЕДГ2023, установлены по всей стране

«В ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областях законодательные органы первого, исторического созыва провели свои первые заседания 20 сентября. Высшие должностные лица этих регионов были избраны депутатами местных парламентов по представлению Президента России 23 сентября.»

Також, 30.09.2023 на офіційному сайті ЦВК РФ за наступним посиланням <https://t.me/cikrossii/3167> опубліковано інформацію щодо відзначення в РФ нової святкової дати з приводу анексії тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей: «Сегодня, 30 сентября, мы отмечаем новую памятную дату - День воссоединения Донецкой Народной Республики, Луганской Народной Республики, Запорожской и Херсонской областей с Российской Федерацией. Это событие - результат волеизъявления миллионов людей. Референдумы о вхождении четырех новых регионов в состав Российской Федерации проходили в 2022 году пять дней - с 23 по 27 сентября. ЦИК России, организаторы выборов в субъектах Российской Федерации приложили все усилия, чтобы жители ДНР, ЛНР, Запорожской и Херсонской областей смогли выразить свою гражданскую позицию.

Подавляющее большинство участников референдума (более 90 %) проголосовали за присоединение к Российской Федерации.»

Таким чином, Голова ЦВК РФ Памфілова Е.О., заступник Голови ЦВК РФ Булаєв М.І, секретар ЦВК РФ Бударіна Н.О. та члени ЦВК РФ Андреев П.В., Борисов І.Б., Колюшин Є.І., Курдюмов О.Б., Левичев М.В., Лопатін А.І., Мазуревський К.С., Маркіна Л.Л., Хаймурзіна Е.А., Шевченко Є.О., Шутов А.Ю., Ебзєєв Б.С., починаючи з 24.02.2022, перебуваючи у приміщенні ЦВК РФ за адресою: РФ, м. Москва, провулок Великий Черкаський, будинок №9, виконуючи відведену їм злочинну роль пособника у реалізації спільного злочинного плану, будучи представниками влади РФ, усвідомлюючи, що Україна є незалежною і суверенною державою, територія АР Крим, Донецької,

Луганської, Запорізької і Херсонської областей відноситься до території України, розуміючи, що їх дії направлені на створення удаваних приводів для продовження ведення агресивної війни, надання ознак законності результатам агресії з метою її подальшого продовження та є черговою спробою виправдання агресивної війни РФ проти України під приводом захисту населення указаних регіонів, які нібито бажають приєднатися до складу РФ, а також демонстрації «позитивних» результатів спеціальної військової операції у вигляді «звільнення» указаних регіонів та обґрунтування необхідності проведення триваючої мобілізації для захисту «нових суб'єктів» РФ, діяли з метою пособництва вищому військово-політичному керівництву РФ у веденні агресивної війни.

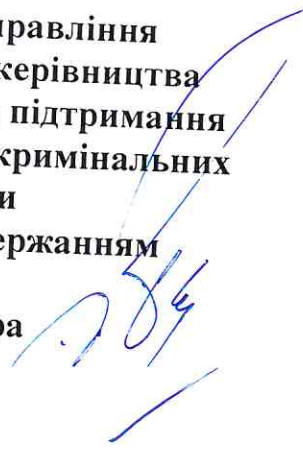
Своїми протиправними діями Булаєв Микола Іванович, 01 вересня 1949 року народження, підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України, а саме в пособництві вищому керівництву РФ та ЗС РФ у веденні агресивної війни.

Старший слідчий 2 відділу 3 управління
досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
лейтенант юстиції

Юлія БУГАЙ

«П О Г О Д Ж Е Н О»
Прокурор третього відділу управління
організації і процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та підтримання
публічного обвинувачення у кримінальних
провадженнях органів безпеки
Департаменту нагляду за додержанням
законів органами безпеки
Офісу Генерального прокурора

Дмитро ГОРОЖАНКІН

Одночасно, у відповідності до вимог ст.ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
  - 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
  - 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
  - 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
  - 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
  - 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
  - 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
  - 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
  - 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
  - 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
  - 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
  - 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
  - 13) заявляти відводи;
  - 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
  - 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
  - 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
  - 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;
  - 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.
- Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.
- Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.
- Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний / _____ / _____

«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2024 року

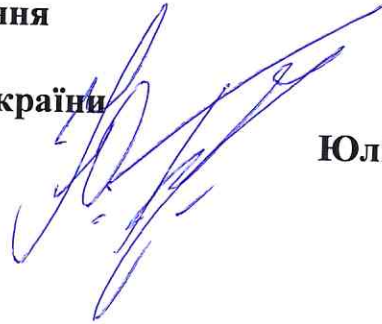
Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний / _____ / _____
«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2024 року

Захисник: _____

Письмове повідомлення про підозру вручив:

**Старший слідчий 2 відділу 3 управління
досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
лейтенант юстиції**

Юлія БУГАЙ